

Üzlet

NAPRÓL NAPRA

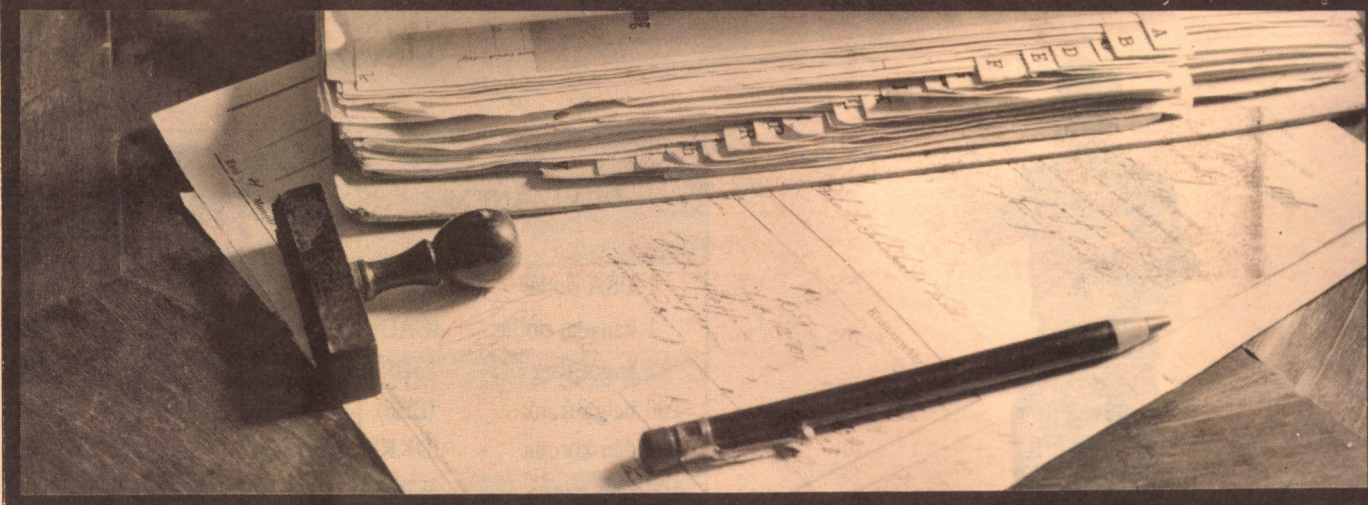
II. évfolyam
136. szám

1991.
augusztus 30.

Ára: 29,10 Ft

A világ időjárása
a 4. oldalon

MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK R.T.

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

Háború van kibontakozóban a háztartási gépek európai piacáért az itteni és a tengerentúli cégek között. Az amerikai Whirlpool, a világ első számú háztartásigépgyártó vállalata üzent hadat, amikor 110 millió dolláros reklámkampányba kezdett, hogy meghódítsa az óvilágot. A legfőbb európai hadviselő fél a svéd Electrolux, amely legutóbb Magyarországon is érdekeltséget szerzett.

Harcban a konyhákért

Az amerikai háztartásigépgépi piac csaknem 60 százalékát négy óriáscég, a Whirlpool, a General Electric, a Maytag, illetve az európai Electrolux uralja. Az amerikai vállalatok termelésének mindössze 6-7 százaléka kerül exportra, az Óceán túlsó partján ugyanis ez idáig tartós konjunktúrát élveztek. Az utóbbi években azonban telítette vált a háztartási gépek és berendezések amerikai piaca, és számottevően visszaesett a kereslet e termékek iránt. A Whirlpool

például tavaly 62 százalékos profitsökkenést volt kénytelen elkönyvelni, nyeresége nem haladta meg a 72 millió dollárt. Hasonló üzletmenetről adtak számot a versenytársak is.

Luxus a hűtőszekrény

Nem véletlen, hogy az amerikai háztartásigépgyártók szinte egyszerre mozdultak Európa irányába. Földrészünkön ugyanis még sok a kihasz-

nálatlan piaci lehetőség. Nyugat-Európában a háztartások egyötödében van mosogatógép és szárítóberendezés. Néhány kelet-európai államban még a hűtőszekrény is luxus-cikknek számít. Felmérések szerint az évezred végéig a gyártók minden esztendőben 6-8 százalékos piacbővüléssel számolhatnak Európában, míg az Egyesült Államokban jó esetben is csak stagnálással.

Nyugat-Európában néhány éve még 250 cég gyártott háztartási gépeket. E cégek többsége átszervezésre, tökeinjektálásra, rekonstrukcióra szorul. Berendezéseik általában korszerűtlenek, és nincsenek teljesen kihasználva. A teljes csődtől csak valamelyik óriásvállalat mentheti meg őket.

A koncentráció részeként a nyolcvanas évek második felében az Electrolux mintegy száz kisebb céget kebelezett be. Többek között a jó nevű olasz Zanussit, az angol Thornt, az idén pedig a jászberényi Lehelt. Jelenleg Európában az Electroluxnak van a legnagyobb, csaknem 21 százalékos piaci részesedése. A Bosch-Siemens a piac 11, a Merloni pedig 10 százalékát tudhatja magáénak.

Csereszavatos alkatrészek

A Whirlpool már 1989-ben hozzálátott az úgynevezett globalizálási program megvalósításához. Ennek célja, hogy a különböző országok számára gyártott termékek alkatrészei csereszavatosak legyenek. Így végső soron minden termék bárhol eladható a világon. Az amerikai cég rövid idő alatt megszerezte az európai háztartásigépi piac 12 százalékát. Terjeszkedésének első lépéseként 1989-ben megvásárolta a holland Philips csaknem csődbe jutott háztartásigép-részlegének 53 százalékát. Idén nyáron a tulajdonába jutott a többi részvény is, 610 millió dollárért. A Whirlpool International – így hívják a bekebelezett Philipset – tavaly 20 százalékkal, 2,2 milli-

árd dollárra növelte eladásait Európában.

Nem kis feladatot jelent számára saját nevének bevezetése az itteni piacra. A korábbi Philips-gyárakban készített termékeket 1998-ig Philips-Whirlpool név alatt forgalmazzák. 1998-tól azonban már csak az amerikai márkanev lesz használható. Az európai méretekben szokatlan összegű, 110 millió dolláros reklámkampány is a Whirlpool-márka bevezetését, elfogadását szolgálja.

A Whirlpool Internationalnek nem titkolt célja, hogy néhány éven belül elhódítsa a vezető szerepet az Electroluxtól az európai háztartásigépi piacon. Az amerikai vállalat arra számít, hogy évtizedünk közepére eléri az 5 milliárd dollárt. Ez az összeg csaknem azonos amerikai eladásainak mai értékével. A cég megkülönböztetett figyelmet kíván fordítani Kelet-Európára.

Támadnak a svédek is

Az Electrolux persze nem nézi ölje tett kézzel a Whirlpool hódításait. A svéd cég néhány esztendővel ezelőtt túlságosan is kibővítette termékskáláját. Ez időlegesen visszavetette termelékenységét. A cég vezetői azonban nemrégiben elhatározták: 1991 végéig visszaternek az eredeti gyártmányokhoz; a jövőben kizárólag arra összpontosítanak, hogy háztartási gépekből kínáljanak minél nagyobb választékot. E program keretében persze 15 ezer dolgozót bocsátanak el, de csak így vehetik fel a versenyt az amerikai kihívással.

Miközben a következő esztendőben a Whirlpool és az Electrolux különpárbajt vív, az iparág vezető amerikai nagyvállalatai is Európára vetik szemüket. A General Electric Nagy-Britanniában alapított vegyes vállalatot a szigetország első számú háztartásigépgyártójával, a véletlenül vele azonos nevű General Electricel.

GONDA GYÖRGY

Devizák és valuták hivatalos forintárfolyama

1991. augusztus 29-én

DEVIZANEM	Bankjegy és csekk		Deviza középárfolyam						
	Vétel	Eladás	1991. aug. 29.	1991. júl. 29.	Változás ±%	1991. jan. 2.	Változás ±%	1990. aug. 29.	Változás ±%
1 USA dollár (USD)	74,18	78,77	76,59	76,36	+0,30	61,44	+24,66	61,80	+23,93
1 kanadai dollár (CAD)	64,84	68,85	67,09	66,49	+0,90	52,93	+26,75	54,23	+23,71
1 angol font (GBP)	124,28	131,97	128,32	128,54	-0,17	116,57	+10,08	120,72	+6,30
100 belga frank (BEF)	205,96	218,70	212,01	212,40	-0,18	195,67	+8,35	194,37	+9,08
100 dán korona (DKK)	1 097,84	1 165,74	1 130,50	1 130,98	-0,04	1 048,23	+7,85	1 043,80	+8,31
100 finn márka (FIM)	1 739,41	1 847,01	1 790,51	1 814,00	-1,29	1 674,82	+6,91	1 694,56	+5,66
100 francia frank (FRF)	1 247,66	1 324,84	1 285,03	1 285,90	-0,07	1 189,26	+8,05	1 190,30	+7,96
100 holland forint (NLG)	3 761,41	3 997,07	3 870,54	3 879,18	-0,22	3 584,09	+7,99	3 541,98	+9,28
100 német márka (DEM)	4 239,21	4 501,43	4 358,85	4 373,97	-0,35	4 046,70	+7,71	3 989,70	+9,25
100 norvég korona (NOK)	1 084,43	1 151,51	1 116,51	1 120,94	-0,40	1 031,89	+8,20	1 030,61	+8,33
100 osztrák schilling (ATS)	602,19	639,43	619,66	621,27	-0,26	574,86	+7,79	567,11	+9,27
100 portugál escudo (PTE)	49,47	52,53	50,97	50,92	+0,10	45,26	+12,62	45,28	+12,57
100 spanyol peseta (ESP)	67,96	72,16	70,11	69,72	+0,56	63,25	+10,85	64,58	+8,56
100 svájci frank (CHF)	4 858,93	5 159,49	5 014,60	5 014,41	+0,00	4 741,45	+5,76	4 832,69	+3,76
100 svéd korona (SEK)	1 167,73	1 239,97	1 202,73	1 206,89	-0,34	1 078,91	+11,48	1 082,98	+11,06
1000 olasz líra (ITL)	56,75	60,26	58,49	58,65	-0,27	53,63	+9,06	53,93	+8,46
1000 japán jen (JPY)	541,19	574,67	558,78	552,16	+1,20	452,43	+23,51	431,12	+29,61
1 ECU (XEU)	86,98	92,36	89,64	89,78	-0,16	82,96	+8,05	82,84	+8,21

DISZKONTKINCSTÁRJEGY AUKCIÓ

Névérték (millió Ft-ban)	0,5
Limitösszeg (millió Ft-ban)	2000,0
Elfogadható minimális ár (%)	92,00
Hozama (%)	35,27
Lejárat (napokban)	90
Az aukció időpontja	1991. augusztus 28.
A benyújtott ajánlatok összege (millió Ft)	316,0
Az elfogadott ajánlatok összege (millió Ft)	21,5
Maximális éves hozam (%)	35,27
Minimális éves hozam (%)	34,93
Átlagos éves hozam (%)	35,07
Maximális éves diszkontráta (%)	32,00
Minimális éves diszkontráta (%)	31,72
Átlagos éves diszkontráta (%)	31,84
Átlagos eladási ár (%)	92,04

Átlagáras értékesítésre fennmaradó összeg (millió Ft): 1978,5
 A következő aukciók időpontja: 90 napos 1991. szeptember 11.
 30 napos 1991. szeptember 4.

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling) 1991. augusztus 28-án

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	34,50	40,50
100 dínár (YUD)	18,00	34,00
100 forint (HUF)	13,75	16,25
100 lei (ROL)	4,00	9,00
100 rubel (SUR)	28,00	54,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama (A Budapest Bank közlése alapján, 1991. aug. 29-én)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	237,60	257,40

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. augusztus 29.

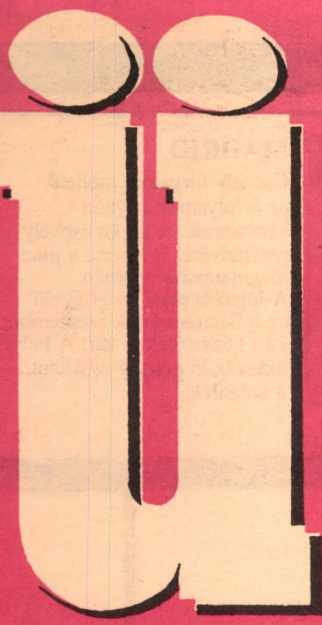
Értékpapírok		A gazdát cserélt papírok	Kötések			Árfolyam					
megnevezése	név-értéke		száma	száma	össz. névértéke	össz. árfolyam-értéke	nyitó	záró	mini-mum	maxi-mum	átlag
Fotex	100	2 900	17	290 000	587 280	204	202	202	204	203	-
Konsumker	400	30	1	12 000	31 800	1 060	1 060	1 060	1 060	1 060	-0,20
Bonbon H.	1 000	12	1	12 000	28 200	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950	-4,90
Zalakerámia	1 000	5 304	7	5 304 000	8 051 472	1 518	1 518	1 518	1 518	1 518	-

* A legutolsó átlagárfolyamhoz képest

Az MNB középárfolyamai alapján számított keresztárfolyamok

1991. augusztus 29-én

DEVIZANEM	USD	CAD	GBP	BEF	FIM	FRF	NLG	DEM	ATS	ESP	CHF	SEK	ITL	JPY
1 USA dollár (USD)		1,14	0,60	36,13	4,28	5,96	1,98	1,76	12,36	109,24	1,53	6,37	1 309,45	137,07
1 kanadai dollár (CAD)	0,88		0,52	31,64	3,75	5,22	1,73	1,54	10,83	95,69	1,34	5,58	1 147,03	120,07
1 angol font (GBP)	1,68	1,91		60,53	7,17	9,99	3,32	2,94	20,71	183,03	2,56	10,67	2 193,88	229,64
100 belga frank (BEF)	2,77	3,16	1,65		11,84	16,50	5,48	4,86	34,21	302,40	4,23	17,63	3 624,72	379,42
100 finn márka (FIM)	23,38	26,69	13,95	844,54		139,34	46,26	41,08	288,95	2 553,86	35,71	148,87	30 612,24	3 204,32
100 francia frank (FRF)	16,78	19,15	10,01	606,12	71,77		33,20	29,48	207,38	1 832,88	25,63	106,84	21 970,08	2 299,71
100 holland forint (NLG)	50,54	57,69	30,16	1 825,64	216,17	301,20		88,80	624,62	5 520,67	77,19	321,81	66 174,38	6 926,77
100 német márka (DEM)	56,91	64,97	33,97	2 055,96	243,44	339,20	112,62		703,43	6 217,16	86,92	362,41	74 523,00	7 800,65
100 osztrák schilling (ATS)	8,09	9,24	4,83	292,28	34,61	48,22	16,01	14,22		883,84	12,36	51,52	10 594,29	1 108,95
100 spanyol peseta (ESP)	0,92	1,05	0,55	33,07	3,92	5,46	1,81	1,61	11,31		1,40	5,83	1 198,67	125,47
100 svájci frank (CHF)	65,47	74,74	39,08	2 365,27	280,07	390,23	129,56	115,04	809,25	7 152,47		416,93	85 734,31	8 974,19
100 svéd korona (SEK)	15,70	17,93	9,37	567,30	67,17	93,60	31,07	27,59	194,10	1 715,49	23,98		20 563,00	2 152,42
1000 olasz líra (ITL)	0,76	0,87	0,46	27,59	3,27	4,55	1,51	1,34	9,44	83,43	1,17	4,86		104,67
1000 japán jen (JPY)	7,30	8,33	4,35	263,56	31,21	43,48	14,44	12,82	90,18	797,00	11,14	46,46	9 553,43	

Üzlet

NAPRÓL NAPRA

II. évfolyam
139. szám

1991.
szeptember 5.

Ára: 29,10 Ft

A VILÁG IDŐJÁRÁSA

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

Fuldokló fejlesztők

a Digital Equipment 1,6, a General Electric 1,5, a DuPont pedig 1,4 milliárd dollárt költött.

Az idén a vállalati K+F kiadások többsége az elektronikai, a távközlési és a csúcstechnikát képviselő ágazatba áramlik. Nem növekszenek a repülőgépgyárak, a gyógyszeripar, a biotechnológiai ágazat kutatási és fejlesztési kiadásai.

Egyelőre véget ért az aranykor

Nem véletlen hogy ezekben az ágazatokban az amerikai cégek vezető pozíciói a világpiacon megintogtak az elmúlt egy-két esztendőben. Amennyiben K+F kiadásait a következő években nem tudják majd számottevően bővíteni, a hanyatlás még nagyobb mértékű lesz. Ez nemcsak presztizskérdés, hanem szorosan érinti a vállalati gazdálkodást, s nem utolsósorban az Amerikai Egyesült Államok külkereskedelmi mérlegének alakulását.

Mindazonáltal az amerikai kormány és a vállalatok még mindig többet költenek erre a célra, mint Japán és Nyugat-Európa együttvéve. Ezzel szemben a japán és a nyugat-európai versenytársak a következő esztendőben saját fejlesztési kiadásuk jelentős bővítésével számolnak.

GONDA GYÖRGY

A 80-as években az Egyesült Államokban megkészenődtek a kutatásra és a fejlesztésre fordított összegek, évtizedünkben azonban a szakemberek a K+F kiadások látványos csökkenésére számítnak. Az ilyen tételek megnyirbálása már középtávon is kedvezőtlenül hathat az amerikai termékek és szolgáltatások versenyképességére.

Az elmúlt évtizedben az USA-ban évről évre dinamikusan bővült a K+F kiadások összege. 1984-ben például az amerikai cégek az előző évinél 14 százalékkal többet költöttek termékfejlesztésre és kutatásra. Az évtized második felében viszont a tornyosuló gazdasági gondok az ilyen jellegű kiadások visszafogására kényszerítették a költségvetést és a vállalatokat.

A legtöbbet a katonák kapják

1989-ben a tengerentúli cégek éves bevételeiknek még 3,4 százalékát fordították, összesen 65,2 milliárd dollárt költöttek kutatásra és fejlesztésre. Tavaly ez az összeg 69,6 milliárdra emelkedett, amely az inflációs hatások kiszűrése után mindössze 2,2 százalékos növekedésnek felelt meg. Érdemes megjegyezni, hogy 1990-ben – reálértékben – Franciaországban 7,5, Olasz-

országban 3,3, Kanadában 2,9, Németországban pedig 2,8 százalékkal növekedett a K+F kiadások összege.

A Battelle Memorial Institute szerint idén az USA vállalatai 76 milliárd dollárt szánnak a K+F kiadások fedezésére. Ez az összeg reálértékben alig haladja meg a tavalyit. Igaz, emellett a költségvetésből 72,2 milliárd dollárt szánnak ilyen célokra, ám ez jobbra katonai kutatásokat fedez.

A cégeknek kell a zsebükbe nyúlniuk

A szövetségi költségvetés K+F rovatának 56,8 százalékát fordítják katonai célokra. Az egészségügy 13,1, az űrkutatás 12,1, az energiaágazat 8,8 százaléknyi részt kap. Csakhogy a költségvetés idei hiánya várhatóan eléri a 280 milliárd dollárt. Az 1992-es pénzügyi évre 368 milliárdos deficitet várnak. Ilyen körül-

mények között a kongresszus a következő esztendőben mind kevesebbet tud juttatni a kutatások finanszírozására.

A finanszírozás országnérsze előbb-utóbb a vállalatokra hárul. Az amerikai vállalatok többsége azonban nincs abban a helyzetben, hogy belátható időn belül növelni tudja K+F kiadásait, s helyettesíteni tudja az állami szerepvállalást. Hovatovább csak néhány

nagyvállalat képes dollármilliárdokat fordítani kutatásra és fejlesztésre.

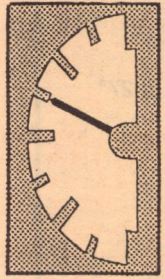
Még mindig az elektronika vezet

Tavaly az amerikai vállalatok közül a legtöbbet – 5,3 milliárd dollárt – a General Motors fordította kutatásra és fejlesztésre. Az IBM 4,9, a Ford 3,6, az AT & T telefontársaság 2,4,

Csak néhány nagyvállalat képes dollármilliárdokat költeni csúcstechnikára

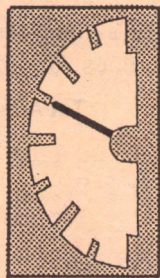

PÉNZÜGYEK

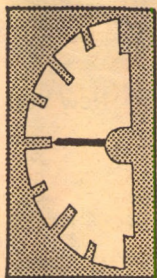
FRANKFURT

Gyenge üzletmenet után az árak mérsékelten emelkedtek. A vásárlási kedvet negatívan befolyásolta, hogy az amerikai piacok hétfőn zárva tartottak. A londoni alacsonyabb, illetve a tokiói vegyes árak sem ösztönözték a német beruházókat. A DAX index 5,18 ponttal emelkedett. +0,4 százalék

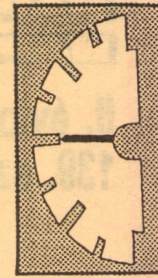
PÁRIZS

Az árak a nyitáskor valamelyest magasabban zártak. Kereskedők szerint a vásárlók idegesen várták, mit hoz a Wall Street a három napos hétvégi szünet után. A CAC index 9,66 ponttal emelkedett. +0,5 százalék

AMSTERDAM

Az árak alacsonyabb szinten zártak. Az újabb vállalati hírek hiánya távoltartotta a beruházókat. Egy kereskedő szerint semmi új nem várható, csak Németországban tapasztalható némi aggodalom az oroszországi fejlemények miatt. A CBS index 0,50 ponttal csúszott vissza. 0 százalék

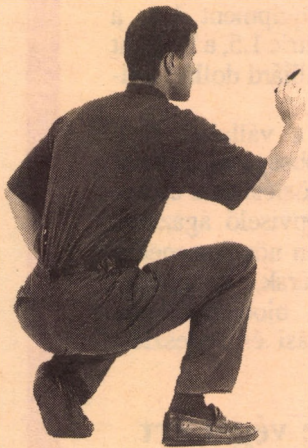

MADRID

Csekély forgalom mellett az árfolyamok enyhén visszaestek. A napot csekély profitkivétel is kísérte a piac megnyugvása nyomán. A legközelebbi piaci megfigyelő az inflációs adatok szeptember 12-i közzétételére vár. A helyi index 0,25 ponttal csökkent. 0 százalék

Az OTP lakossági devizaszámla-kamatai éves szinten 1991. szeptember 4-én

DEVIZANEM	Látra szóló	Euro-csekk	lekötve				
			1 hó-napra	3 hó-napra	6 hó-napra	9 hó-napra	12 hó-napra
USD	2 1/2	3 1/2	4 11/16	5 1/4	5 5/16	5 3/8	5 3/8
DEM	2 1/2	4 1/4	7 11/16	8 1/2	8 15/16	8 13/16	8 13/16
CHF	2	3 1/2	6 13/16	7 5/16	7 1/2	7 3/8	7 5/16
GBP	4	8	9 1/4	10 1/8	10 1/4	10 1/16	10 1/16
ATS	2 1/2	4 1/4	7 1/2	8 11/16	8 15/16	8 7/8	8 7/8
NLG	2	—	7 9/16	8 3/8	8	8	8 1/16
FRF	3	—	7 3/4	8 9/16	8 1/2	8 1/2	8 9/16
CAD	4	—	6 1/4	6 1/8	6 1/8	6 1/4	6 1/4
DKK	2	—	4 7/8	4 7/8	5 1/8	5 1/8	5 1/8
SEK	2	—	6	6 15/16	6 7/8	6 7/8	7
NOK	2	—	4 5/8	4 7/8	4 7/8	4 7/8	4 7/8
FIM	2	—	5 1/4	5 3/4	5 7/8	5 3/4	5 3/4
ITL	2	—	6 7/8	7 5/8	7 3/4	7 7/8	8

Az MNB középárfolyamai alapján számított keresztárfolyamok 1991. szeptember 4-én

DEVIZANEM	USD	CAD	GBP	BEF	FIM	FRF	NLG	DEM	ATS	ESP	CHF	SEK	ITL	JPY
1 USA dollár (USD)		1,14	0,59	35,79	4,24	5,91	1,96	1,74	12,24	108,33	1,53	6,32	1 297,87	136,44
1 kanadai dollár (CAD)	0,88		0,52	31,38	3,71	5,18	1,72	1,53	10,73	94,99	1,34	5,54	1 138,04	119,64
1 angol font (GBP)	1,69	1,93		60,53	7,17	10,00	3,31	2,94	20,70	183,24	2,58	10,68	2 195,40	230,79
100 belga frank (BEF)	2,79	3,19	1,65		11,84	16,51	5,47	4,86	34,19	302,70	4,26	17,65	3 626,72	381,26
100 finn márka (FIM)	23,60	26,92	13,95	844,69		139,49	46,24	41,05	288,82	2 556,87	36,02	149,06	30 634,55	3 220,45
100 francia frank (FRF)	16,92	19,30	10,00	605,58	71,69		33,15	29,43	207,06	1 833,07	25,82	106,86	21 962,55	2 308,81
100 holland forint (NLG)	51,05	58,21	30,18	1 826,74	216,26	301,65		88,78	624,62	5 529,54	77,89	322,36	66 250,90	6 964,61
100 német márka (DEM)	57,50	65,57	33,99	2 057,58	243,59	339,77	112,64		703,55	6 228,27	87,73	363,09	74 622,64	7 844,68
100 osztrák schilling (ATS)	8,17	9,32	4,83	292,46	34,62	48,29	16,01	14,21		885,27	12,47	51,61	10 606,64	1 115,02
100 spanyol peseta (ESP)	0,92	1,05	0,55	33,04	3,91	5,46	1,81	1,61	11,30		1,41	5,83	1 198,13	125,95
100 svájci frank (CHF)	65,54	74,74	38,74	2 345,31	277,65	387,29	128,39	113,98	801,93	7 099,25		413,87	85 058,05	8 941,70
100 svéd korona (SEK)	15,84	18,06	9,36	566,68	67,09	93,58	31,02	27,54	193,77	1 715,34	24,16		20 552,00	2 160,52
1000 olasz líra (ITL)	0,77	0,88	0,46	27,57	3,26	4,55	1,51	1,34	9,43	83,46	1,18	4,87		105,12
1000 japán jen (JPY)	7,33	8,36	4,33	262,29	31,05	43,31	14,36	12,75	89,68	793,95	11,18	46,29	9 512,51	

A Budapesti Értéktőzsde forgalma 1991. szeptember 4.

Értékpapírok		A gazdát cserélt papírok		Kötések		Árfolyam					
megnevezése	név-értéke	száma	száma	össz. név-értéke	össz. árfolyam-értéke	nyitó	záró	mini-mum	maxi-mum	átlag	változás* %
Fotex	100	5 720	14	572 000	1 172 080	204	205	204	205	205	+0,49
Martfői Sörgyár	1 000	120	3	120 000	301 000	2 510	2 500	2 500	2 510	2 508	-1,65
Kontrax Irodát.	10 000	586	28	5 860 000	13 894 650	23 650	23 840	23 650	23 840	23 710	+1,07
Kontrax Telekom	10 000	471	26	4 710 000	11 201 950	23 610	23 830	23 610	23 830	23 783	+1,26
Budáflax	1 000	30	3	30 000	43 100	1 450	1 410	1 410	1 450	1 436	-0,97
Zalakerámia	1 000	120	2	120 000	188 400	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	+1,29
Styl	1 000	10	1	10 000	31 500	3 150	3 150	3 150	3 150	3 150	+0,31
Ibusz	1 000	4	2	4 000	13 800	3 450	3 450	3 450	3 450	3 450	+0,72
Dunaholding	10 000	3	2	30 000	99 000	33 000	33 000	33 000	33 000	33 000	+3,12
Skála Sztráda	10 000	4	1	40 000	82 000	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500	-4,64
Fotex ¹	100	1 000	1	100 000	208 000	—	—	—	—	208	—
Fotex ²	100	1 000	1	100 000	222 000	—	—	—	—	222	—

* A legutolsó átlagárfolyamhoz képest

² Vételi opció 1991. november 30-ig 6 Ft opciós díj mellett

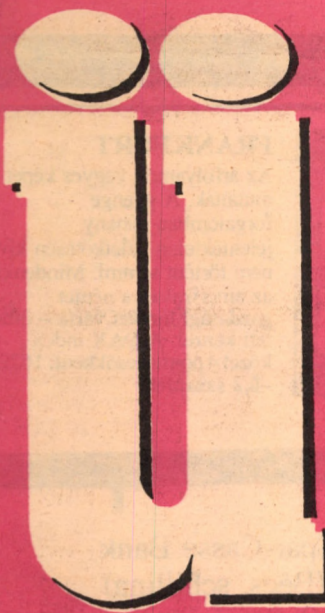
¹ Vételi opció 1991. szeptember 30-ig 5 Ft opciós díj mellett

Betétek és rövid lejáratú értékpapírok kamatai:

OTP látra szóló betét: 12%
átutalási betétszámla: 17%
egy évre lekötött betét: 25%
A fenti kamatok nettó értendők.

Kincstárjegyek:

3 havi 31 % (nettó 24,8%)
6 havi 32 % (nettó 25,6%)
9 havi 34 % (nettó 27,2 %)

Üzlet

NAPROL NAPRA

II. évfolyam
143. szám

1991.
szept. 12.

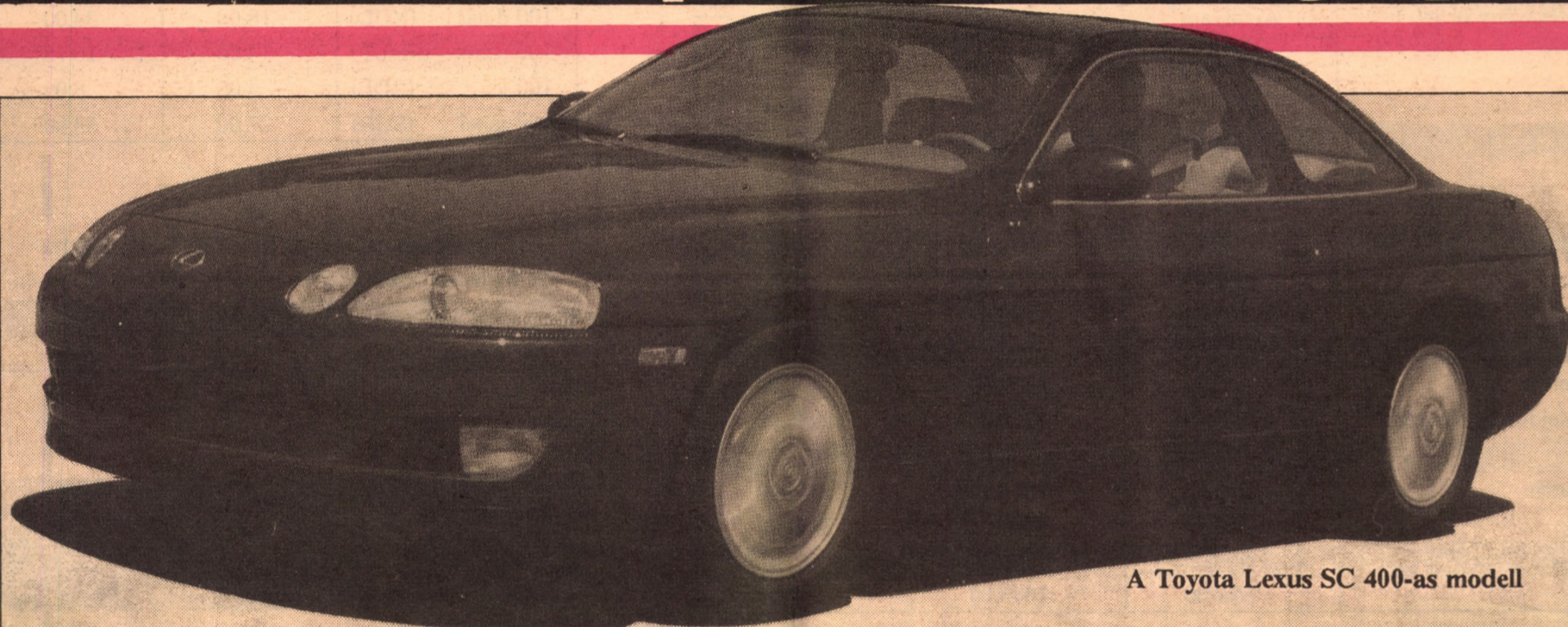
Ára: 29,10 Ft

- nem érkezett adat

A VILÁG IDŐJÁRÁSA

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

A Toyota Lexus SC 400-as modell

Luxusautók háborúja

A japán autógyárak immár a luxusgépkocsi-piac viszonylag szerény szeletének megszerzéséért is átfogó támadást indítottak. Az Egyesült Államokban, amely ma a világ első számú luxusautó-piaca, a Mercedes-Benz és a BMW vesztesen került ki az első összecsapásból. Nyugat-Európában attól tartanak, hogy a két patinás cégnek, valamint a Volvónak, az Alfa Romeónak és a Porschének hamarosan hazai pályán is meg kell küzdenie a japán autógyárak kiváló gépkocsijaival.

Miután a japán autóipar két évtized alatt több mint 30 százalékos részesedésre tett szert az Egyesült Államok autópiacán, a szigetország legnagyobb gépkocsigyártói elhatározták, hogy egy osztállyal feljebb lépnek, s megcélazzák a nagy jövedelmű vásárlóréteget. Több évig tartó és a legnagyobb titokban tartott fejlesztés után 1990 második felében jelentek meg az amerikai piacon, illetve Nyugat-Európában a japán autóipar luxusgepkocsijai.

A japán olcsóbb

A Honda Acura, a Toyota Lexus és a Nissan Infiniti márkanevű modellek ára 25 ezer dollárnál kezdődik, és a sportváltozatoké sem haladja meg az 50 ezer dollárt. Ezzel szem-

ben az Egyesült Államokban még mindig presztízsautónak számító Mercedes- és BMW-típusok ára 30 és 100 ezer dollár között mozog.

A tesztek tanúsága szerint a japán luxusgepkocsik külalakja, műszaki jellemzője, teljesítménye sok vonatkozásban felülmúlja a német versenytársakét. Így megvan a lehetőség arra, hogy néhány éven belül az USA-ban – a hazai gyártású Cadillac mellett – a japán autók jelentsék majd a státuszszimbólumot.

1986-ban a Mercedes és a BMW összesen 196 ezer gépkocsit értékesített az USA-ban. A két cég tavalyi összesített eladásai viszont már nem haladták meg a 142 ezret. 1991 első felében újabb 24 százalékkal esett vissza a német luxusgepkocsik értékesítése.

A kedvezőtlen helyzet arra is visszavezethető, hogy a recesszió hatására az óceán túlsó partján visszaesett a gépkocsik iránti kereslet. Ráadásul 10 százalék luxusadót kell fizetni mindenkinek, aki 30 ezer dollárosnál drágább gépkocsit vásárol.

Német küzdelem

Az érem másik oldala, hogy a gazdasági visszaesés és a luxusadó ellenére a japán gyártók nem panaszkodhatnak. 1990-ben 117 ezer szigetországbeli luxusgepkocsit talált gazdára az Egyesült Államokban, 1991 első hat hónapjában pedig a japán cégek 27 ezerrel több autót adtak el, mint a Mercedes és a BMW.

Az autóeladások csökkenése önvizsgálatra kényszerítette a két német gyártót. Igyekszenek csökkenteni termelési költségeiket, ugyanakkor meggyorsították az új modellek kifejlesztését. Számukra ugyanis egyáltalán nem közzömbös az amerikai autóiparban játszott szerepük, hiszen az ott kiesző gépkocsiknak csak egy részét tudják más piacokon értékesíteni.

Az amerikaiak ugyan a két német autógyár termékeinek csak 12 százalékát vásárolják meg, de a Mercedesnek és a BMW-nek éppen az Egyesült

Államokban kell kidolgoznia és kipróbálnia az új győzelmi stratégiát. Itt kell felkészülni arra az ütközetre, amelyre néhány éven belül Nyugat-Európában kerül sor.

Ma még a japánok csak kis mennyiségben adnak el luxusgepkocsikat az európai kontinensen. Nem kétséges azonban, hogy az amerikai piac megdolgozása után az újabb célpont a jelenleg 320 millió fogyasztót számláló Közös Piac lesz.

Akik elvéreztek

A japán luxusautóipar előretörését nemcsak a német gyártók sínylik meg az amerikai piacon. A Porsche az esztendő első hét hónapjában 2844 kocsit adott el az USA-ban, holott egy évvel korábban még 5881 autót értékesített. Ugyanebben az időszakban még ennél is nagyobb volt az Alfa Romeo visszaesése.

Augusztusban két márkás európai autógyártó végleg kivonult az amerikai piacról, mert belátható időn belül nem látott esélyt az értékesítési lehetőségek javulására. A növekvő veszteségek miatt a brit Rover Sterling, valamint a Peugeot volt kénytelen hátat fordítani az Egyesült Államoknak.

A Jaguar, a Bentley, a Vol-

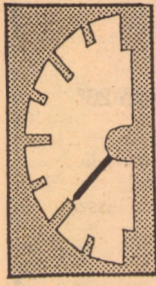
vo és a Rolls Royce egyelőre nem írja le az amerikai piacot. Megítélésük szerint saját kategóriájukban egyelőre sikeresen ellenállnak a japán luxusgepkocsik kihívásának. Időközben a piaci eredményekkel igencsak elégedett japán luxusgepkocsigyártók új típusokkal jelentek meg. A Mazda most kezdte meg Pegasus autócsaládjának piaci bevezetését. A szupermodell-család legdrágább tagjának ára 40 ezer dollár. A tesztek tanúsága szerint műszaki paraméterei felülmúlják a BMW-két.

Mindenkellenére sem a Mercedes, sem pedig a BMW nem tervezi gyártórészt felállítását az USA-ban. Noha mindkét vállalat már külföldön is gyártat egyes alkatrészeket, az összeszerelés Németországban történik. Megítélésük szerint a luxusautók piacán csak addig maradhatnak az elsők között, csak akkor tudják sikeresen felvenni a harcot a japán versenytársakkal, ha az összeszerelést továbbra is német alapoossággal végzik.

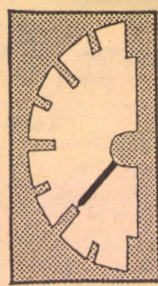
GONDA
GYÖRGY

PÉNZÜGYEK

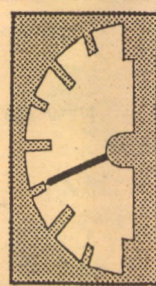
PÁRIZS

A londoni gyenge forgalom hatására itt is estek az árfolyamok. Igen kevés részvény cserélt gazdát, mindenki az amerikai gazdasági fellendülésre vár. A megfigyelők szerint élénkülés csak a jövő héten várható. A CAC index 1740,47 ponton zárt. -0,7 százalék

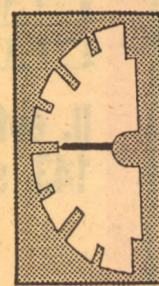
MILÁNÓ

Miután az augusztusi kereskedelmi eredmény egyáltalán nem volt biztató, a tőzsdei árfolyamok is széles körben estek. Ezt tetézi, a múlt havi nemzetközi kereskedelmi botrány bénító hatása. A helyi piaci index 1060 ponton zárt. -0,7 százalék

ZÜRICH

Az érdektelenség az egész hétre rá fogja nyomni a belyegét, mondják a megfigyelők. Ennek megfelelően a forgalom gyenge volt, az árfolyamok estek, nincs vásárlási kedv. Mindenki a hazai kamatok emelkedésétől vár fellendülést. Helyi piaci index: 1708,7 -0,6 százalék

FRANKFURT

Az árfolyamok vegyes képet mutattak. A gyenge forgalomban néhány jelentéktelen üzletkötésen kívül nem történt semmi. Mindenki az amerikai és a német gazdasági híreket várta - ölbetett kézzel. A DAX index közel 4 ponttal csökkent: 1629,12 -0,2 százalék

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)
1991. szeptember 10-én

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1300,00	1520,00	1210,00
BASF	1730,00	1820,00	1390,00
Bayer	1985,00	2060,00	1500,00
BMW	3660,00	4130,00	2550,00
Chrysler	137,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1515,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1670,00	1950,00	1380,00
IBM	1192,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	510,00	980,00	450,00
Mannesmann	1940,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12800,00	13950,00	10950,00
Philips	226,00	231,00	124,00
Royal Dutch	980,00	1015,00	775,00
Siemens	4650,00	4720,00	3930,00
Sony	505,00	590,00	460,00
Unilever	999,00	1045,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. szeptember 10-én

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	34,50	40,50
100 dinár (YUD)	18,00	34,00
100 forint (HUF)	14,25	16,75
100 lei (ROL)	3,00	8,00
100 rubel (SUR)	27,00	53,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama
(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. szept. 11-én)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	237,60	257,40

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. szeptember 11.

Részvények adatai				Üzletkötések										Ajánlatok				Utolsó forgalom			
Részvény neve	Alap-tőke MFt	Bevezetett alap-tőke MFt	Utolsó osztalék %	Sorozat	Azonnali			Árak							Vételi		Eladási		ár/db	időpont	
					névérték Ft	árfolyam-érték Ft	db	átlag	minimum	maximum	nyitó	záró	változás %*	darab	ár/db	darab	ár/db				
Agrimex	1261,00	1261,00	19,00													50	23 900	50	35 000	35 200	91.08.15.
Bonbon Hemingway	170,00	0,00	28,00																	2 350	91.08.29.
Buda-flax Lenszövő	378,30	0,00	8,20	A	20 000	29 400	20	1 470	1 470	1 470	1 470	1 470	66,82						1 487	91.09.10.	
Dunaholding	1700,00	1700,00	40,00	A	20 000	68 600	2	34 300	34 300	34 300	34 300	34 300	90,26						35 000	91.09.09.	
Fotex	4471,60	3101,60	7,00	A	65 300	132 089	653	202	202	203	203	202	101,65						200	91.09.10.	
Ibusz	1320,50	480,00	20,00	A	25 000	83 800	25	3 352	3 350	3 360	3 360	3 350	68,41						3 370	91.09.10.	
Kontrax Irodatechnika	500,00	500,00		1	670 000	1 596 390	67	23 827	23 825	23 830	23 825	23 825	119,13						23 837	91.09.10.	
Kontrax Telekom	500,00	500,00		1	440 000	1 048 445	44	23 828	23 825	23 835	23 835	23 825	119,14						23 834	91.09.10.	
Konzumker	460,00	460,00	13,50	1	400 000	1 170 000	1 000	1 170	1 170	1 170	1 170	1 170	32,50						1 060	91.09.06.	
Müszki	430,00	330,00	12,00	A											10	14 900	6	15 200	14 900	91.09.10.	
Nitroil	274,90	274,90	10,00																19 000	91.08.23.	
Novotrade	467,50	467,50	20,00	1															1 400	91.09.10.	
Skála Coop	3386,84	1112,06	16,00	A	20 000	35 000	2	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	175,00						16 570	91.09.09.	
Styl Ruhagyár	500,00	0,00	18,00	1	9 613 000	32 653 070	9 613	3 397	3 320	3 412	3 320	3 340	119,18						3 243	91.09.10.	
Szövetkezeti Sörgyár	1071,00	936,10	9,00												40	2 340	40	2 440	2 450	91.09.05.	
Sztráda Skála	334,00	292,50	20,00																20 000	91.09.10.	
Terraholding	106,95	106,95		1	1 000	980	1	980	980	980	980	980	98,00						1 000	91.09.06.	
Zalakerámia	1275,00	1275,00		1	8 000	12 560	8	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	103,43						1 570	91.09.09.	

* A kibocsátási árhoz képest

Opciók üzletkötések

Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opció díj	Határ-idő
Fotex A	50 000	102 000	204	4 V	91.09.30.
Bonbon Hemingway 1	50 000	95 000	1 900	100 E	91.12.31.
Kontrax Irodatechnika 1	50 000	112 500	22 500	250 E	91.12.31.
Kontrax Telekom 1	50 000	112 500	22 500	250 E	91.12.31.
Dunaholding A	50 000	145 000	29 000	1 000 E	91.12.31.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. szeptember 10-én

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	5 1/2-5 3/4	5 3/8-5 5/8	5 1/2-5 3/4	5 3/4-6
DEM	9-9 1/4	9-9 1/4	9 1/8-9 3/8	9 1/4-9 1/2
CHF	8-8 1/4	7 7/8-8 1/8	7 7/8-8 1/8	7 3/4-8
GBP	10 1/4-10 1/2	10-10 1/4	9 7/8-10 1/8	9 7/8-10 1/8
NLG	9-9 1/4	9 1/8-9 3/8	9 1/8-9 3/8	9 1/4-9 1/2
FRF	9-9 1/4	9 1/8-9 3/8	9 1/8-9 3/8	9 1/4-9 1/2
LIT	10 1/4-11	10 3/4-11 1/2	11-11 3/4	11 1/4-12
XEU	9 1/2-9 3/4	9 1/2-9 3/4	9 1/2-9 3/4	9 5/8-9 7/8

Üzlet
NAPRÓL
NAPRA

II. évfolyam
166. szám

1991.
okt. 22.

Ára: 29,10 Ft

A világ időjárása
a 13. oldalon

POSTA
BANK

Postabank és Takarékpénztár Rt.

Megjegyzés:

1. A Postabank a 50 000 USD összeget meghaladó 3, 6 vagy 12 havi lekötésű betétek esetén 0,2%-os kamatprémiumot térít.

2. Éven túli vagy 100 000 USD összeget meghaladó betétnél eseti kamatmegállapításra van mód.

4. A bank a változtatás jogát fenntartja

DEVIZABETÉT-KAMATOK

Érvényes: 1991. október 24-étől

	Látá szólo	1 havi	3 havi	6 havi	12 havi	
ATS	5,15	7,65	9,05	9,100	9,150	ATS
AUD	2,00	3,90	5,00	5,100	5,200	AUD
CAD	4,00	5,40	7,45	7,500	7,650	CAD
CHF	4,00	6,90	7,50	7,850	7,750	CHF
DEM	5,15	7,70	8,95	9,000	9,100	DEM
FRF	4,00	7,65	8,45	8,700	8,950	FRF
GBP	7,00	8,75	10,00	10,050	10,150	GBP
ITL	3,00	6,75	10,20	10,500	10,750	ITL
JPY	1,50	3,95	5,00	5,350	5,500	JPY
NLG	2,00	7,60	8,60	8,700	8,800	NLG
SEK	3,00	6,40	8,50	8,650	8,800	SEK
USD	4,20	4,25	5,10	5,200	5,300	USD

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

Fellendülést jósol az IMF

A pénzügyi világ figyelmébe az elmúlt héten Bangkokra irányult, ahol a Nemzetközi Valutaalap (IMF) tartotta közgyűlését. Az ENSZ 44 tagja az 1944. évi Bretton Woods-i konferencián a Világbankkal együtt (Üzlet, október 17., 16. oldal) határozta el a pénzügyi szervezet létrehozását. Ezúttal is nagy érdeklődést váltottak ki azok az ajánlások, amelyek a szervezet befolyásos munkatársai tettek. A közgyűlésre készült dokumentumból adunk közre részleteket.

A Nemzetközi Valutaalap legújabb gazdasági előrejelzése a költségvetési kiadások visszafogására, valamint a közületi és magánmegtakarítások ösztönzésére szólítja fel a fejlett ipari országok kormányait. A pénzügyi világszervezet tanulmánya a világgazdaság számára összességében az ideinél kedvezőbb kilátásokat ígér 1992-re.

Az infláció 4,5 százalékos

Előzetes adatok szerint a világ gazdasági növekedése idén mindössze 0,9 százalék lesz, ami inkább stagnálás, mint növekedés. Az ipari országokban idén a bruttó nemzeti termék csak 1,3 százalékkal bővül. A fejlett ipari országok többségén végigsöpörnyen recesszió következtében 1991-ben az aktív lakosság 7 százaléka állástalan.

Viszonylag kedvezően alakul az infláció, amelynek mértéke idén nem haladja meg a 4,5 százalékot. Az előzetes számítások szerint az ipari országok összesített folyó fizetésimérleg-hiánya az esztendő végére eléri a 34 milliárd dollárt. A Valutaalap statisztikái természetesen átlagszámok, az egyes országokban az átlagosnál kedvezőbb, illetve kedvezőtlenebb lesz a gazdasági helyzet alakulása.

Az IMF véleménye szerint azonban 1992-ben pozitív fordulat várható a világgazdaságban. Amennyiben a kormányok megfogadják a szervezet takarékosági tanácsait, a gaz-

dasági növekedés elérheti a 2,8 százalékot. Várhatóan hamarosan kilábal a recesszióból az Egyesült Államok, Kanada és Nagy-Britannia, s így e három ország húzóereje lehet a világgazdaságnak, valamint az üzleti élet megélénkülésének.

Kevesebb katonai kiadást!

A világgazdaság mérsékelt fellendülésére azonban csak akkor lehet számítani, ha a kormányok nagyobb szigorral kezelik a költségvetést és igyekeznek a jelenleginél több tőkét hagyni a gazdaságban. Elsősorban az USA, Kanada, Olaszország és Németország kormányának kell meghúznia a nadrágszíjat. A mértéktelen költségek a kamatszint emelkedésével járna világszerte – figyelmeztet az IMF. A Valutaalap javasolja, hogy a vezető ipari országok 20 százalékkal mérsékeljék katonai kiadásait, s a csökkentés révén mintegy 90 milliárd dollárt takaríthatnának meg.

Amennyiben a vezető országoknak sikerül kilábalniuk a recesszióból és megfogadják az IMF tanácsait, 1992-ben a bruttó nemzeti termék az USA-ban 3, Japánban 3,4, Nagy-Britanniában 2,4, Németország nyugati részén pedig 2 százalékkal fog növekedni. Egyelőre nem várható változás a munkanélküliség alakulásában, az infláció átlaga viszont nem haladja meg a 3,8 százalékot. Már most látható, hogy a fejlett ipari orszá-

gok összesített folyó fizetésimérleg-hiánya jövőre megközelíti a 100 milliárd dollárt. Többek között ez a vészes deficitnövekedés is indokolja a kiadások erőteljes visszafogását.

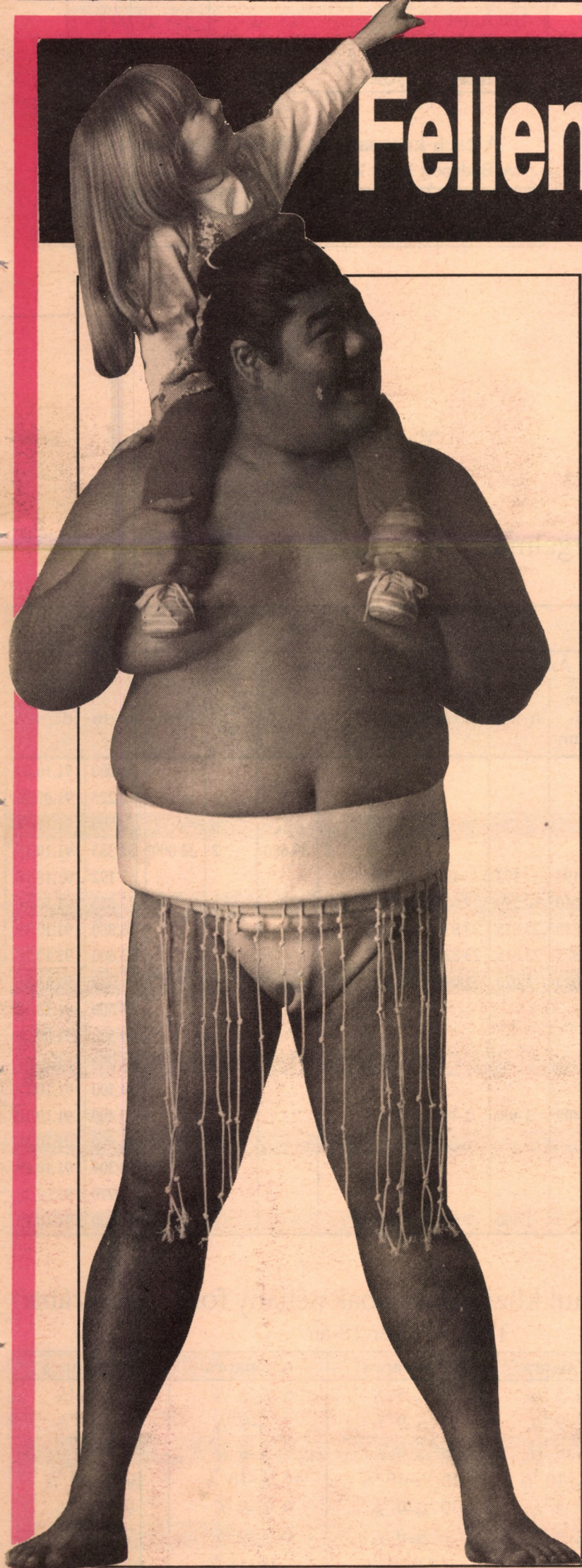
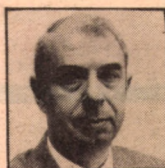
Jövőre is igen nagy tökehiány lesz Kelet-Európában, s nem kevés anyagi erőforrást igényel az Öböl-háború által sújtott országok gazdasági újjaépítése, valamint Németország keleti részének finanszírozása. Idén e térségek pótlólagos tőkeigénye mintegy 100 milliárd dollár, s az IMF véleménye szerint 1992 és 1996 között a három térség évi forrásigénye legkevesebb 80 milliárd dollár lesz.

Fordulat Kelet-Európában

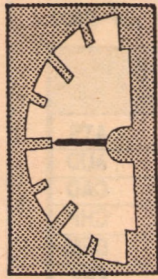
Számítások szerint a kelet-európai térségben 1991-ben a visszaesés 10,6 százalékos lesz, 1992-ben azonban a gazdasági növekedésben a Szovjetunió kivételével fordulat várható. Az IMF szerint a szovjet gazdaságban jövőre sem sikerül megállítani a hanyatlást, a többi volt KGST-országban azonban nem kizárt egy 2 százalékos körüli gazdasági növekedés. A növekedés egyik legfontosabb előfeltétele – állapítja meg az IMF előrejelzése –, hogy a kelet-európai országok exportcikkei elengedő mennyiségben és kedvező körülmények közepette juthassanak be a fejlett ipari államok piacaira.

A fejlődő országok idei bruttó nemzeti terméke 0,6 százalékkal csökken, de 1992-ben gazdasági növekedésük átlaga eléri majd a 2,6 százalékot. A mérsékelt fellendülés jövőre várhatóan a nemzetközi kereskedelem élénkülését is meghozza. 1991-ben a nemzetközi kereskedelem mindössze 0,6 százalékkal bővül, jövőre viszont 5 százalékos növekedést jelez az IMF.

GONDA
GYÖRGY

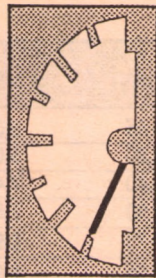

PÉNZÜGYEK

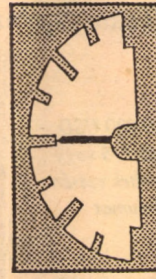
MILÁNÓ

Általában süllyedést jelzett a pénteki forgalom a nagyobb cégek részvényeinél, de a szelektív vásárlásoknak köszönhetően a textilipari és a távközlési cégek papírjai kivételt jelentettek. A helyi index 2 ponttal ment alább. -0,2 százalék

ZÜRICH

Emelkedtek az árak, péntek délután a befektetők erős érdeklődést mutattak egyes nagyvállalati részvények, elsősorban a Nestlé papírok iránt. A vásárlási kedv a nap végén még nőtt is. A helyi index 19,6 ponttal ugrott fel. +1,1 százalék

FRANKFURT

Az árfolyamok enyhe erősödése pénteken a nap végére kifulladás és a piaci lejtemet már nem csak a vegyipar papírjainak árát jellemezte, hanem a fémipar cégeinek részvényeit is. Am a DAX index csak 1,26 pontnyit veszített. -0,1 százalék

TOKIÓ

Hétfőn ismét az árfolyamok emelkedésével fejeződött be a nap, mert a piacot továbbra is befolyásolja a rövid távú pénzügyi kamatlábak csökkentésének eshetősége. A Nikkei index 22 ponttal emelkedve átlépte a 25 ezres határt. +0,1 százalék

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama (osztrák schillingben) 1991. október 18-án

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1265,00	1520,00	1210,00
BASF	1616,00	1820,00	1390,00
Bayer	1985,00	2060,00	1500,00
BMW	3276,00	4130,00	2550,00
Chrysler	133,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1390,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1585,00	1950,00	1380,00
IBM	1184,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	350,00	980,00	340,00
Mannesmann	1870,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12500,00	13950,00	10950,00
Philips	206,00	231,00	124,00
Royal Dutch	976,00	1015,00	775,00
Siemens	4345,00	4720,00	3930,00
Sony	480,00	590,00	460,00
Unilever	1015,00	1045,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling) 1991. október 18-án

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	35,50	41,50
100 dínár (YUD)	-	27,00
100 forint (HUF)	13,50	16,00
100 lei (ROL)	3,00	7,00
100 rubel (SUR)	20,00	46,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama (A Budapest Bank közlése alapján, 1991. okt. 21-én)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	237,60	257,40

A Budapesti Értéktőzsde forgalma 1991. október 21.

Részvények adatai				Üzletkötések										Ajánlatok				Utolsó forgalom				
Részvény neve	Alap-tőke MFt	Beve-zetett alap-tőke MFt	Utolsó osztá-lék %	So-ro-zat	Azonnali			Árak						Vételi		Eladási		ár/db	időpont			
					névérték Ft	árf. érték Ft	db	átlag	mini-mum	ma-xi-mum	nyitó	záró	vál-tozás %*	da-rab	ár/db	da-rab	ár/db					
Agrimex	1261,00	1261,00	19,00																26 000	91.10.04.		
Bonbon Hemingway	170,00	0,00	28,00																2 225	91.09.26.		
Buda-flax Lenzövő	378,30	0,00	8,20																1 500	91.10.17.		
Dunaholding	1700,00	1700,00	40,00																2 30 000	91.10.15.		
Fotex	4471,60	3101,60	7,00	A	54 000	104 220	540	193	193	193	193	193	96,98					2 33 000	31 333	91.10.15.		
Ibusz	1320,50	480,00	20,00	A	167 000	434 050	167	2 599	2 590	2 610	2 590	2 600	53,04						192	91.10.18.		
Kontrax Irodatechnika	500,00	500,00		1	550 000	1 310 275	55	23 823	23 815	23 835	23 815	23 835	119,12							23 800	91.10.15.	
Kontrax Telekom	500,00	500,00		1	250 000	595 475	25	23 819	23 815	23 825	23 815	23 825	119,10								23 800	91.10.18.
Konzumker	460,00	460,00	13,50	1	60 000	153 000	150	1 020	1 020	1 020	1 020	1 020	28,33								1 020	91.10.18.
Müszki	430,00	330,00	12,00																		13 500	91.10.10.
Nitroil	274,90	274,90	10,00																		19 500	91.09.20.
Novotrade	467,50	467,50	20,00																		1 200	91.10.07.
Skála Coop	3386,84	1112,06	16,00																		14 500	91.10.11.
Styl Ruhagyár	500,00	0,00	18,00	1	250 000	850 000	250	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400	119,30								3 400	91.10.18.
Szövetkezeti Sörgyár	1071,00	936,10	9,00																		2 300	91.10.18.
Sztráda Skála	334,00	292,50	20,00																		14 300	91.10.18.
Terraholding	106,95	106,95	15,00																		970	91.09.26.
Zalakerámia	1275,00	1275,00		1	1 000	1 600	1	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	105,40								1 600	91.10.15.

* A kibocsátási árhoz képest

Határidős, opciós üzletkötések

Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opciós díj	Határidő
Novotrade 1	100 000	100 000	1 000	100 V	92.02.29.

Euro-pénzügyi bankközi kamatlábak néhány fontos devizában 1991. október 18-án

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	5 1/8-5 3/8	5 1/4-5 1/2	5 1/4-5 1/2	5 1/2-5 3/4
DEM	9-9 1/4	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2
CHF	8-8 1/4	8 1/8-8 3/8	8 1/8-8 3/8	8-8 1/4
GBP	10 3/8-10 5/8	10 1/4-10 1/2	10 1/8-10 3/8	10 1/8-10 3/8
NLG	9-9 1/4	9 1/8-9 3/8	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2
FRF	8 7/8-9 1/8	9-9 1/4	9 1/8-9 3/8	9 1/8-9 3/8
LIT	10 5/8-11	11-11 3/8	11-11 3/8	11 1/8-11 1/2
XEU	9 5/8-9 7/8	9 5/8-9 7/8	9 5/8-9 7/8	9 5/8-9 7/8

Uj

üzlet
NAPRÓL
NAPRA

II. évfolyam
172. szám

1991.
nov. 1.

Ára: 29,10 Ft

A világ időjárása
a 13. oldalon

MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK R.T.

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

G

FOTÓ: HADAS JÁNOS

GIGANTOMANIA

Az amerikai nagyvárosok után Európát is meghódítják a gigantposzterek. A közterületi reklámra költött összegek az utóbbi időben kontinensünkön is folyamatosan nőnek, a reklámcégek kedvező üzletmenetre számíthatnak. Az élen a francia és a belga ügynökségek állnak, de a sajátos iparág termékei megjelennek Kelet-Európában is.

Az Egyesült Államokban a közterületen elhelyezett óriásplakátok több évtizedes múltra tekinthetnek vissza. Az amerikai nagyvárosok tűzfalain, hídfeljáróin, parkjaiban és mindenhol, ahol nagyobb szabad felület van, megszóított látvány a gigantposzter. Elsősorban fogyasztási cikket, légitársaságokat, szállodalánccokat és biztosító társaságokat hirdetnek. Az amerikai országutak mentén viszont már alig van hirdetőtábla, a hatóságok nem engedélyezik a gépkocsivezetők figyelmét elvonó reklámok kihelyezését. Kivételek az országutak városba be- és onnan kivezető szakaszai.

Hatmilliárd poszterre

Az elmúlt két esztendőben Nyugat-Európa reklámparát dekonjunkcióra sújtotta. Tavaly a kontinens vállalatai 66 milliárd dollárt költöttek hirdetésre, mindössze 2,2 százalékkal többet, mint az előző esztendőben. Az átlagosnál

nagyobb ütemben nőttek viszont a közterületi reklámozásra fordított kiadások. Tavaly a cégek ilyen célra 3,5 milliárd dollárt költöttek, csaknem 6 százalékkal többet, mint 1989-ben. Az előrejelzések szerint az idén ez az összeg megközelíti majd a 6 milliárd dollárt.

Európában ez új jelenség. A kontinensen ugyanis az elmúlt évtizedben a hirdetés-szervezők és a hirdető cégek meglehetősen kevés figyelmet fordítottak a közterületi reklámra. Ezen belül is a kisebb méretű plakátokat, a hirdető-oszlopokat, a cégzászlókat részesítették előnyben. Városokon kívül pedig végképp elvétve lehetett látni nagyméretű hirdetőtáblákat.

A gépkocsik számának rohamos növekedése, az országban belüli és a nemzetközi turizmus bővülése azonban felértékelte a közterületi hirdetést. A cégfelvásárlások nyomán mind több a világmárka, a kereskedelem liberalizálása pedig egyre inkább lebontja a határokat a termé-

kek előtt. Jelentős lökést adott a közterületi reklámozás fejlődésének az 1992 végén egységesülő nyugat-európai piac lehetősége, s nem utolsósorban a kelet-európai változások sorozata.

Havasék uralják a piacot

A közterületi hirdetésre szakosodott vállalatok éles harcot folytatnak egymással a jó helyek megszerzéséért, valamint a helyek egész éves kihasználásáért. Ezzel párhuzamosan erőteljes kampányba kezdtek, amelynek célja a hirdetővállalatok meggyőzése arról, hogy a közterületeken elhelyezett gigantposzterek reklámértéke és hatékonysága igen nagy.

Az elmúlt években a nyugat-európai cégek reklámbüdzsékjüket mindössze 5 százalékkal fordították közterületi hirdetésre. Belgiumban és Franciaországban viszont ez az arány megközelítette a 15 százalékot, jelezve, hogy ebben a két országban hamar népszerű lett a gigantposzter.

A francia reklámcégek közül a legnagyobb az Avenir Havas Media, a híres Havas médiumbirodalom egyik szakosított vállalata. Az egységesülő Európa jegyében a Havas cég az idei ősztől már ügynevezett páneurópai csomagot kínál a megrendelőknek. A hirdetni szándékozók tizenegy ország nagyvárosaiba rendelhetnek egy időben közterületi hirdetési felületet. Az új szolgáltatás iránt nagy az érdeklődés. Elsősorban a fogyasztási cikket gyártó vállalatok számára előnyös az Európa egy részét egy időben felölelő reklámkampány.

A kép beszél a szöveg helyett

Az ügynökségek közül igazán eredményesek azok, amelyeknek országszerte több ezer hirdetőtáblájuk van. Sőt, mint a Havas cég példája mutatja: a legjobban az európai, sőt világméretben dolgozók járnak. Ezek a reklámvállalatok általában komplex szolgálta-

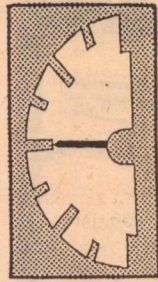
tást nyújtanak: megtervezik és elkészítik a gigantposztereket, gondoskodnak kihelyezésükről, karbantartásukról, és párhuzamos reklámkampányok szervezésére is vállalkoznak.

A közterületi hirdetések a reklámszakma külön ágazatát képviselik. A gigantposzternek különösen egyértelműnek, kifejezőnek, közérthetőnek kell lennie. A szöveg helyett a képnek kell beszélnie. A hirdetőtábla mellett elszármazó autók utasai, a gyalogosok csak néhány pillanatra tekintenek a poszterekre, ezért az üzenetnek világosnak kell lennie. Nem véletlen, hogy a szakemberek a gigantposztereket a hirdetésipar legrövidebb, legtömörebb műfajának tekintik.

GONDA
GYÖRGY

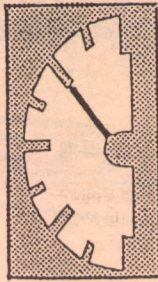

PÉNZÜGYEK

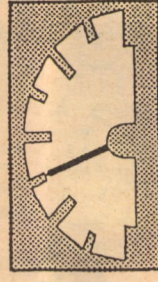
AMSZTERDAM

A piac ideges hangulata lefelé nyomta az árfolyamokat. Pedig a harmadik negyedévi vállalati eredmények között a Philips a vártnál kedvezőbb eredményekről számolhatott be. Mások azonban nem. A CBS általános index 0,2 pontot veszített és 196,6-on zárt. 0 százalék

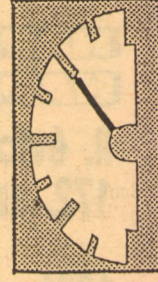
LONDON

Itt, némi meglepetésre, a nagyobb vállalatokról jó hírek keringtek a piacon és ez az árat felfelé mozgatta. A fogyasztói hangulat javulását érzékelik a vállalatok. Az FT-100 index erősödése 23,8 pont volt. +0,9 százalék

ZÜRICH

Az árak lemorzsolódása, nyugodt forgalom és a banki papírok eladása jellemezte a szerdai napot. Hiányzott az előző napokban fellelhető érdeklődés a vegyipari papírok iránt. A piac a Wall Street iránymutatására vár. A helyi piaci index 7 pontot süllyedt. -0,4 százalék

TOKIÓ

Csütörtökön elég álmag kereskedés folyt a helyi tőzsdén, ahol megintcsak a kötvénypiac mozgatta a részvényt; az előbbieknél az eladások, míg az utóbbiaknál a vásárlások voltak a jellemzők. A Nikkei index 241,10 ponttal szökkent magasabbra. +1 százalék

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)
1991. október 30-án

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1365,00	1520,00	1210,00
BASF	1665,00	1820,00	1390,00
Bayer	2040,00	2060,00	1500,00
BMW	3270,00	4130,00	2550,00
Chrysler	134,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1490,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1620,00	1950,00	1380,00
IBM	1170,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	465,00	980,00	340,00
Mannesmann	1835,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12750,00	13950,00	10950,00
Philips	205,00	231,00	124,00
Royal Dutch	962,00	1015,00	775,00
Siemens	4350,00	4720,00	3930,00
Sony	480,00	590,00	460,00
Unilever	1030,00	1045,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. október 30-án

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	36,00	42,00
100 dínár (YUD)	-	27,00
100 forint (HUF)	14,00	16,50
100 lei (ROL)	3,00	7,00
100 rubel (SUR)	12,00	34,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama

(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. okt. 31-én)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	250,00	270,40

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. október 31.

Részvények adatai		Üzletkötések								Ajánlatok				Utolsó forgalom	
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak					Vételi		Eladási		ár/db	időpont
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db		
Agrimex	A	1	28 500	1	28 500	28 500	28 500	28 500	28 500					26 000	91.10.04.
Bonbon Hemingway										20	1 800	10	2 000	2 225	91.09.26.
Buda-flax Lenzöví	A	1	30 000	20	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500					1 500	91.10.30.
Dunaholding	A	1	30 000	1	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000					29 737	91.10.30.
	B	1	30 000	1	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000						
Fotex	A	5	647 105	3 335	194	194	194	194	195					194	91.10.30.
Ibusz	A	18	15 270 000	5 128	2 950	3 000	2 978	2 950	3 000					2 950	91.10.30.
Kontrax Irodatechnika	1	6	1 710 850	71	24 050	24 120	24 096	24 050	24 120					24 056	91.10.30.
Kontrax Telekom	1	1	47 760	2	23 880	23 880	23 880	23 880	23 880					23 860	91.10.29.
Konzumker	1	1	50 000	50	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000					1 000	91.10.30.
Müszli										10	13 000	1	14 000	13 450	91.10.28.
Nitroil														22 000	91.10.25.
Novotrade														1 200	91.10.07.
Skála Coop	A	5	1 535 000	113	13 500	14 300	13 584	13 500	14 300					13 938	91.10.30.
Styl Ruhagyár	1	15	4 743 850	1 390	3 410	3 415	3 413	3 410	3 415					3 409	91.10.30.
Szövetkezeti Sörgyár														2 290	91.10.30.
Sztráda Skála	A	7	520 550	36	14 400	14 450	14 460	14 400	14 500					14 456	91.10.30.
Terraholding	1	2	29 145	29	1 005	1 005	1 005	1 005	1 005					1 000	91.09.30.
Zalakerámia										31	1 600	30	1 800	1 700	91.10.28.

Határidős, opciós üzletkötések

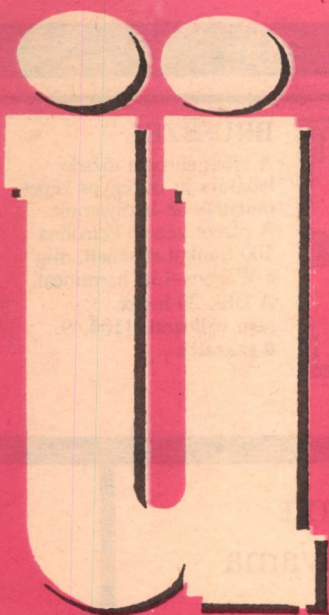
Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opciós díj	Határidő
Ibusz A	120 000	384 000	3 200	100 V	91.12.15.
Ibusz A	30 000	97 500	3 250	50 V	91.12.15.
Dunaholding A	100 000	290 000	29 000	500 E	91.12.31.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. október 30-án

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	5-5 1/4	5 1/8-5 3/8	5 1/8-5 3/8	5 1/4-5 1/2
DEM	9-9 1/4	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2
CHF	7 7/8-8 1/4	8 1/4-8 1/2	8 1/4-8 1/2	8 1/8-8 3/8
GBP	10 3/8-10 5/8	10 1/4-10 1/2	10 1/4-10 1/2	10 1/8-10 3/8
NLG	9-9 1/4	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2
FRF	8 3/4-9	9-9 1/4	9-9 1/4	9 1/8-9 3/8
LIT	10 1/2-10 7/8	10 3/4-11 1/8	10 7/8-11 1/4	11-11 3/8
XEU	9 1/2-9 3/4	9 3/4-10	9 3/4-10	9 3/4-10

ÜZLET

NAPRÓL NAPRA

II. évfolyam
171. szám

1991.
okt. 31.

Ara: 29,10 Ft

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

A kíméletlen piaci versenyben egyre fontosabb szerepet kap az ipari kémkedés. Lejárt a szállodaszobai beszélgetések lehallgatásának korszaka, ellenben a vállalatok bankoktól, szabadalmi hivataloktól vagy egyszerűen a repülőgépeken utazóktól igyekeznek adatokat szerezni. Egyes cégek már éberségi hetet is rendeznek, hogy alkalmazottaikat rábeszéljék: ne fecsegenek saját vállalatukról.

Az amerikai üzletemberek gyakran tesznek jelentést főnökeiknek arról, hogy valami nincs rendben az Air France járatain. A gépek műszaki állapota kifogástalan, a repülés kellemes, a fedélzeti ellátás kitűnő, a személyzet viszont túlzottan figyelmes. A tengerentúli utazók jelentős részének az a véleménye, hogy a légikísérők egy része hosszasan szemléli az út során előkerült üzleti iratait, megkülönböztetett figyelmet fordít az utazás során végzett munkájával összefüggő számításon és műszakirajz-vázlatokra. Az a gyanújuk, hogy a társaság utaskísérői közül számosan foglalkoznak ipari kémkedéssel.

Nem a táskát kutatják át

A gyanú persze még nem bizonyíték. Sokkal inkább bizonyítja a franciák műszaki „érdeklődését” az a tény, hogy nemrégiben az IBM és a Texas Instruments több külföldi képviselőjénél francia ügynököket fűleltek le. Igaz, a franciák semmivel sem aktívabban, mint a többi fejlett ország ipari hírszerzői.

Ma már lejárt az aktatáskák átkutatásának, a szállodaszobai beszélgetések lehallgatásának korszaka. Az ipari hírszerzők igyekeznek legális forrásokból információkat gyűjteni a versenytársak terveiről, készülőben lévő termékeiről, üzleti stratégiájáról. Az apró hírmorzsákból álló mozaikkép kirakásán jól felkészült, nagy teljesítményű számítógépeket használó, elemző apparátus munkálkodik.

Nyílt titok, hogy a japán kereskedőházak alkalmazottainak fele tudatosan is foglalkozik információgyűjtéssel, amelynek célja a versenyelőny fenntartása, illetve megszerzése. Az amerikai Allied Signal, a General Motors és a

Texas Instruments arról panaszkodik, hogy a japán szabadalmi hivatal egyes munkatársai a benyújtott dokumentumok tartalmát még az oltalom, a védettség megadása előtt megismertetik az érdekelt szigetországi versenytársakkal.

Németországban sok esetben magánbankoktól szívá-

rognak ki fontos információk egyes cégek anyagi helyzetéről. Az elmúlt évtizedekben a fejlett ipari országokban lázasan gyűjtötte az információkat a KGB, valamint a hivatalos szovjet kiküldöttek jelentős hányada. Ám a legkifinomultabb információgyűjtési és -elemzési technikájuk az amerikai vállalatoknak van. Ez utóbbiak azonban „fegyvereiket” nemcsak külföldön vetik be, hanem odahaza is. Az amerikai piacon ugyanis a legtöbb ágazatban az amerikai cégek legfőbb versenytársai a hazai vállalatok.

A Corning vállalatbirodalomnál például az alkalmazottak hangyaszorgalommal gyűjtik az információkat a konkurens cégekről. A számítógépbe betáplált adatokat szakemberek csapata elemzi.

A Nutrasweet stratégiai és

üzleti információs csoportja nemrégiben kezdte meg a versenytársak döntéshozóinak feltérképezését. Piaci ellenfeleinek minden fontosabb vezető munkatársáról adatlap készül, különös tekintettel a személyiségjegyekre. A feldolgozásból nem maradnak ki azok az alacsonyabb beosztású munkatársak sem, akik néhány éven belül előléptetésre számíthatnak.

Hírszerző a divatiparban

A Helene Curtis divatipari nagyvállalat információgyűjtési részlegét a katonai hírszerzés egyik nyugalmazott tisztje vezeti. A részleg feladata olyan információk gyűjtése, amelyek felhasználásával lehetővé válik az önköltség csökkentése és a mi-

nőség javítása. Ez a példa is jelzi, hogy a jövőben várhatóan egyre több hivatásos hírszerzőt foglalkoztatnak a cégek.

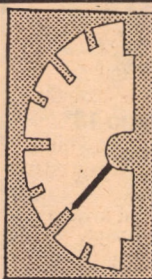
Nem véletlen, hogy egyes vállalatok sok energiát fordítanak az információk kiáramlásának megakadályozására. Az AT&T telefontársaság például a közelmúltban éberségi hetet rendezett. A cég munkatársai előadásokat halgattak és filmeket néztek meg azzal a céllal, hogy rádöbentsék őket, milyen káros következménnyel járhat, ha akár családjuk, barátaiuk körében fecsegnék. Plakátokon hívták föl a dolgozók figyelmét arra, hogy az öntudatlanul elejtett információk a versenytársak helyzetét erősítik, s ezzel saját nyereségüket csökkentik.

GONDA GYÖRGY

Veszélyes munkahely

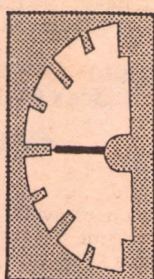

PÉNZÜGYEK

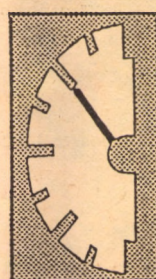
MILÁNÓ

Az októberi elszámolás elkészítése körüli bonyodalmak miatt a forgalom gyenge volt és az árfolyamok némileg visszaestek. Capelli bróker felfüggesztése továbbra is lázban tartja a tőzsdét. A helyi piaci index 991 ponton zárt. -0,8 százalék

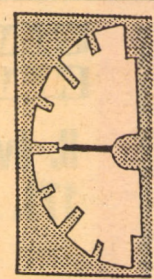
LONDON

Meglehetősen hullámzó volt a forgalom. A politikai és gazdasági bizonytalanság miatt, a legtöbb részvény árfolyama esett, az előző esti biztató New York-i üzletmenet már nem érezte hatását. FT-100 index: 2553,3 -0,2 százalék

FRANKFURT

Az előző esti kedvező Wall Street-i hírek hatására emelkedtek az árfolyamok. A nyitás előtti kereskedelem élénk volt, ennek ellenére a DAX index már negyedik hete nem képes az 1600-as határt átlépni. DAX index: 1590,75 +0,9 százalék

BRÜSSZEL

A többi európai tőzsde hatására itt is vegyes képet mutattak az árfolyamok. A piacot vezető Petrofina 100 frankot veszített, míg a Wagons-Lits harmincat. A BEL-20 index nem változott: 1104,49. 0 százalék

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)
1991. október 29-én

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	36,00	42,00
100 dinár (YUD)	-	27,00
100 forint (HUF)	14,00	16,50
100 lei (ROL)	3,00	7,00
100 rubel (SUR)	12,00	34,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama
(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. okt. 30-án)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	250,00	270,40

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama
(osztrák schillingben)
1991. október 29-én

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1340,00	1520,00	1210,00
BASF	1666,00	1820,00	1390,00
Bayer	2035,00	2060,00	1500,00
BMW	3205,00	4130,00	2550,00
Chrysler	138,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1510,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1620,00	1950,00	1380,00
IBM	1182,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	455,00	980,00	340,00
Mannesmann	1850,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12800,00	13950,00	10950,00
Philips	202,00	231,00	124,00
Royal Dutch	969,00	1015,00	775,00
Siemens	4350,00	4720,00	3930,00
Sony	480,00	590,00	460,00
Unilever	1035,00	1045,00	887,00

A Budapesti Értéktőzsde forgalma
1991. október 30.

Részvények adatai		Üzletkötések								Ajánlatok				Utolsó forgalom		
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak					Vételi		Eladási		ár/db	időpont	
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db			
Agrimex														26 000	91.10.04.	
Bonbon Hemingway											20	1 800	10	2 000	2 225	91.09.26.
Buda-flax Lenzöví	A	2	30 000	20	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500					1 500	91.10.29.	
Dunaholding	A	3	327 440	11	29 500	30 000	29 767	29 500	30 000					30 000	91.10.29.	
Fotex	A	8	371 260	1 915	193	194	194	193	194					194	91.10.29.	
Ibusz	A	8	1 772 930	601	2 950	2 950	2 950	2 930	2 950					2 934	91.10.29.	
Kontrax Irodatechnika	1	6	1 443 375	60	24 050	24 060	24 056	24 050	24 060					23 999	91.10.29.	
Kontrax Telekom														23 860	91.10.29.	
Konzumker	1	1	20 000	20	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000					1 011	91.10.29.	
Müszli											20	13 000	1	14 000	13 450	91.10.28.
Nitroil											1	20 000	1	23 000	22 000	91.10.25.
Novotrade														1 200	91.10.07.	
Skála Coop	A	2	446 000	32	14 500	13 900	13 938	13 900	14 500					13 663	91.10.29.	
Styl Ruhagyár	1	10	1 921 945	565	3 410	3 409	3 409	3 405	3 410					3 408	91.10.29.	
Szövetkezeti Sörgyár	A	1	34 350	15	2 290	2 290	2 290	2 290	2 290					2 200	91.10.28.	
Sztráda Skála	A	3	130 100	9	14 400	14 500	14 456	14 400	14 500					14 400	91.10.29.	
Terraholding	1	3	30 000	30	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000					980	91.10.29.	
Zalakerámia											30	1 600	30	1 800	1 700	91.10.28.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában
1991. október 29-én

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	5 1/8-5 3/8	5 1/4-5 1/2	5 1/4-5 1/2	5 3/8-5 5/8
DEM	9-9 1/4	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2
CHF	8-8 1/4	8 1/4-8 1/2	8 1/4-8 1/2	8 1/4-8 1/2
GBP	10 3/8-10 5/8	10 3/8-10 5/8	10 1/4-10 1/2	10 1/4-10 1/2
NLG	9-9 1/4	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2	9 1/4-9 1/2
FRF	8 3/4-9	9-9 1/4	9-9 1/4	9 1/8-9 3/8
LIT	10 5/8-11	10 3/4-11 1/8	10 7/8-11 1/4	11-11 3/8
XEU	9 1/2-9 3/4	9 3/4-10	9 3/4-10	9 3/4-10

Ü

Üzlet

NAPRÓL
NAPRA

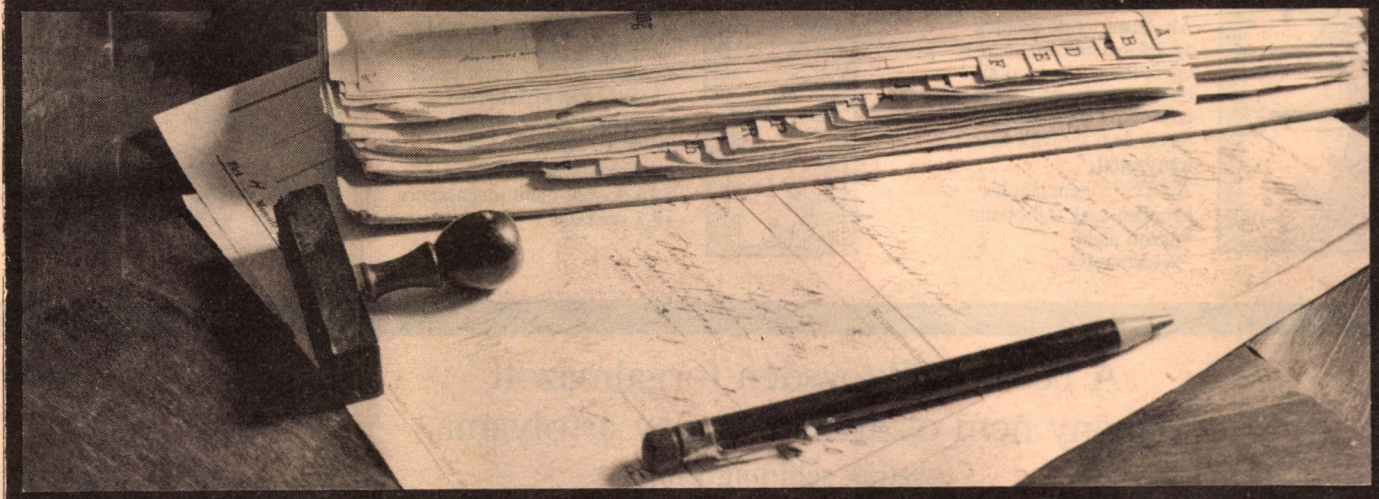
II. évfolyam
180. szám

1991.
nov. 15.

Ára: 29,10 Ft

A világ időjárása
a 13. oldalon

MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK Rt.

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

Charles Elsener ibachi késműves 1891-ben készítette el az első többcélyű bicskacso-dát a svájci hadsereg megren-delésére. Azóta az úgyneve-zett Swiss Army Knife a sváj-ci katonák felszerelésének ál-landó tartozéka. A német had-sereg 1976-tól, a holland kato-naság pedig 1984-től állította hadrendbe a kést. Jelenleg az egyik Elsener ükunoka vezeti a Victorinox családi céget, amely több mint háromszáz változatban gyártja a bicskát.

Iránytű is van rajta

A bicska elnevezés persze nem pontos, hiszen a zseb-kés formájú „műhely” mindössze három-négy valódi kést tartal-maz. A különböző változato-kon megtalálható az össze-csukható olló, a csavarhúzó, a konzerv- és sömnyítő, a resze-lő, a villa, a kanál, a nagyító, a vonalzó, a kulcstartó, a go-lyóstoll, a dugóhúzó, a mű-anyag fogpiszkáló, a haldara-boló, a narancshámzó, a kombinált fogó stb. A leg-újabb modellek fedőlapján az iránytű mellett már megje-lent a beépített Swatch óra is.

A NASA űrhajósai kötele-sek magukkal vinni a szuper-bicskát a világűrbe, és a kés ott lapul Bush elnök zsebében is. Egyébként az elnöktől egy-egy eredeti svájci bicskát kap-nak ajándékba a Fehér Ház hivatalos látogatói. A fedőlap egyik oldalán az elnök hivata-los pecsétjének másolata, a másik oldalon pedig Bush aranyozott autogramja látható. Korrekt módon a bicska mellé adott használati utasítás meg-említi, hogy a késegyüttes nem az Egyesült Államokban készült.

Nem javítják, kicserélik

A legtöbb célra használható, mintegy 40 dekás zsebcsoda ára meghaladja a 100 dollárt, az egykéses bicska viszont 4-5 dollárba kerül. Természetesen a különleges igényekért külön kell fizetni. A Victorinox cég-hez, illetve külföldi képviselőihez évente mintegy ötezer speciális kérés is érkezik. Ezek többsége arra vonatko-zik, hogy a bicska fedőlapján a márkajel mellett tüntessék fel az ajándékozó vállalat ne-vét.

A Columbia űrrepülőgép harmadik útjának személyzete – a szuperbicskát kötelező magukkal vinniük

Százéves a Bicska

Születésének századik évfordulóját ünnepli idén a világ egyik legismer-tebb és legelismertebb használati tárgya, a svájci hadikés. A szuperbics-ka meghódította az egész világot, népszerűsége vetekszik a svájci csokoládéval. A számos hadseregben használt kés gyártója, a Victori-nox cég hamarosan megnyitja második üzemét, hogy kielégítthesse a szünni nem akaró keresletet a bordó borítású „műszer” iránt.

A különleges kérések egy másik része a bicska összeállít-ására vonatkozik. Az ameri-kai gyógyszeripar egyik óriás vállalata, az Eli Lilly például olyan bicskát rendelt, amely a szokásos felszerelés mellett egy hajlított szikét is tartal-maz. Az ajándékkal a gyógy-szercég a legfontosabb orvos-partnereit örvendezteti meg.

A Victorinox 1990-ben 110 millió dollárért adott el kü-lönbféle hadikéseket. Terme-lésének egynegyedét az USA-ba, 21 százalékát Németor-szágba exportálta, és nagyjá-ból ugyanennyi talált gazdára Svájcban. A svájci hadsereg évente 30 ezer bicskát rendelt, s újabban a nigériai katonaság is a jelentős vevők körébe tartozik. A bicskákra a Vic-torinox különleges garanciát ad: meghibásodás esetén nincs javítás, hanem a vásárló új bicskát kap. Az értékesített késeknek mindössze 0,5 szá-zalékát kell évente kicserélni.

Vigyázat, hamisítják!

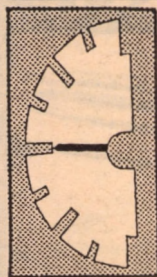
Mint minden márkás termé-ket, az eredeti svájci hadikést is hamisítják. A hamisítvá-nyok döntő többsége ázsiai műhelyekből kerül forgalom-ba. Ezek az eredetivel azonos kinézetű, de igencsak silány koppintások. Ezek ellen a Victorinox elszánt küzdelmet folytat, az éves bevételek 2 százalékát fordítja a hamisítók lefűléseire, a hamisítványok felvásárlására és megsemmi-tésére.

A turisták, az üzletemberek és a barkácsolók körében köz-kedvelt svájci termék iránt szakadatlanul nő a kereslet. A Victorinox jelenlegi gyára már nem tudja a keresletet maradéktalanul kielégíteni, ezért rövid időn belül meg-nyitja második üzemét.

Mi sem jellemzi jobban a svájci hadikés népszerűségét, mint az, hogy rajongói és használói nemzetközi szövet-séget hoztak létre. A klubsze-rűen működő szövetség Crim-son Cutter címmel rendszeres hírlevelet jelentet meg. A bicska iránti elismerés egy másik megnyilvánulása: egy példánya megtalálható a New York-i Modern Művészetek Múzeuma állandó kiállításán, ahol a század legszebb formá-jú és legjobb minőségű termé-keit mutatják be.

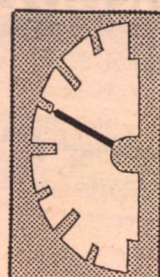
GONDA GYÖRGY

PÉNZÜGYEK

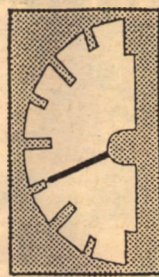
AMSZTERDAM

Általában lefelé mentek az árfolyamok, ha nem is egyöntetűen. A londoni részvényárfolyamok viszonylag erős csökkenése mellett a Wall Street sem szolgált kedvező irányzattal. A CBS tendenciaindex azonban csak 0,2 ponttal kúszott alább. -0,1 százalék

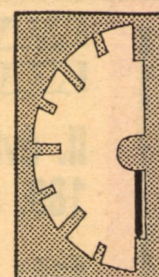
BRÜSSZEL

Szerdán már szemmel látható élénkség kerítette hatalmába a piacot. A franciáktól vételi ajánlatot kapott Wagon-Lits részvényeinek árfolyama ha lassan is, de érezhetően emelkedett. A BEL-20 index 2,16 ponttal ment magasabbra. +0,2 százalék

ZÜRICH

Változatlanul nem népszerűek a pénzintézetek értékpapírai, legfeljebb eladásuk jelent forgalmat. Megfigyelők szerint a befektetők most aratják le múlt heti vásárlásaik termését. A helyi piaci index 3,9 pontnyit gyengült. -0,25 százalék

MADRID

Szerdán megint egy rossz gazdasági adat híre kényszerítette süllyedésre a jegyzéseket. A spanyol fogyasztói árindex gyorsabban emelkedett, mint várták. Pedig ez a nap a kamatcsökkentés napja is volt. A helyi index 2,8 pontot veszített. -1,1 százalék

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)
1991. november 13-án

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1375,00	1520,00	1210,00
BASF	1675,00	1820,00	1390,00
Bayer	2010,00	2060,00	1500,00
BMW	3440,00	4130,00	2550,00
Chrysler	146,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1530,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1660,00	1950,00	1380,00
IBM	1143,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	460,00	980,00	340,00
Mannesmann	1825,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	13000,00	13950,00	10950,00
Philips	216,00	231,00	124,00
Royal Dutch	946,00	1015,00	775,00
Siemens	4460,00	4720,00	3930,00
Sony	453,00	590,00	460,00
Unilever	1089,00	1089,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. november 13-án

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	35,00	41,00
100 dinár (YUD)	-	27,00
100 forint (HUF)	13,25	15,75
100 lei (ROL)	2,00	6,00
100 rubel (SUR)	10,00	32,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama

(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. nov. 14-én)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	259,20	280,80

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. november 14.

Részvények adatai		Üzletkötések									Ajánlatok				Utolsó forgalom	
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak						Vételi		Eladási		ár/db	időpont
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db			
Agrimex											50	10 000	300	25 000	28 000	91.11.05.
Bonbon Hemingway															1 909	91.11.13.
Buda-flax Lenzöví	A	1	12 000	8	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500					1 500	91.11.12.	
Dunaholding	A	2	85 500	3	28 500	28 500	28 500	28 500	28 500					29 000	91.11.12.	
Fotex	A	36	4 794 555	23 135	205	208	207	205	208					206	91.11.13.	
Ibusz	A	3	208 550	66	3 150	3 200	3 160	3 150	3 200					3 200	91.11.13.	
Kontrax Irodatechnika	1	2	575 000	23	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000					24 900	91.11.13.	
Kontrax Telekom	1	4	144 000	6	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000					24 000	91.11.12.	
Konzumker	1	1	8 500	10	850	850	850	850	850					900	91.11.13.	
Müszli														14 000	91.11.13.	
Nitroil														18 214	91.11.13.	
Novotrade	1	2	78 000	65	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200					1 226	91.11.13.	
Skála Coop	A	4	1 026 960	73	14 150	14 050	14 068	14 050	14 150					14 133	91.11.13.	
Styl Ruhagyár	1	15	3 310 040	969	3 420	3 418	3 416	3 415	3 420					3 410	91.11.13.	
Szövetkezeti Sörgyár											100	2 250	10	2 400	2 400	91.11.13.
Sztráda Skála	A	3	101 750	6	16 750	17 000	16 958	16 750	17 000					16 500	91.11.12.	
Terraholding														1 006	91.11.13.	
Zalakerámia											30	1 600	30	1 680	1 600	91.11.08.

Határidős, opciós üzletkötések

Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opciós díj	Határidő
Fotex A	100 000	210 000	210	5 V	91.12.31.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. november 13-án

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	4 ³ / ₄ -5	4 ⁷ / ₈ -5 ¹ / ₈	4 ⁷ / ₈ -5 ¹ / ₈	5-5 ¹ / ₄
DEM	9-9 ¹ / ₄	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
CHF	7 ⁵ / ₈ -7 ⁷ / ₈	8-8 ¹ / ₄	7 ⁷ / ₈ -8 ¹ / ₈	7 ⁷ / ₈ -8 ¹ / ₈
GBP	10 ¹ / ₈ -10 ³ / ₈	10 ¹ / ₈ -10 ³ / ₈	10-10 ¹ / ₄	10-10 ¹ / ₄
NLG	9 ¹ / ₈ -9 ¹ / ₄	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
FRF	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
LIT	10 ⁷ / ₈ -11 ³ / ₈	11-11 ¹ / ₂	11 ¹ / ₈ -11 ⁵ / ₈	11 ¹ / ₈ -11 ⁵ / ₈
XEU	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈

Üzlet
NAPRÓL
NAPRA

II. évfolyam
182. szám

1991.
nov. 19.

Ára: 29,10 Ft

A világ időjárása
a 11. oldalon

POSTA
BANK

Postabank és Takarékpénztár Rt.

DEVIZABETÉT-KAMATOK

Érvényes: 1991. november 20-ától

Megjegyzés:

1. A Postabank a 50 000 USD összeget meghaladó 3, 6 vagy 12 havi lekötésű betétek esetén 0,2%-os kamatprémiumot térít.

2. Éven túli vagy 100 000 USD összeget meghaladó betétnél eseti kamatmegállapításra van mód.

3. A bank a változtatás jogát fenntartja.

	Láttra szóló	1 havi	3 havi	6 havi	12 havi	
ATS	5,15	7,500	9,05	9,10	9,150	ATS
AUD	2,00	4,150	4,50	5,100	5,200	AUD
CAD	4,00	4,800	6,85	6,950	7,050	CAD
CHF	4,00	6,600	7,65	7,750	7,800	CHF
DEM	5,15	7,650	9,00	9,050	9,100	DEM
FRF	4,00	7,700	8,65	8,750	8,850	FRF
GBP	7,00	8,800	10,00	10,050	10,100	GBP
ITL	4,00	6,200	10,20	10,300	10,450	ITL
JPY	1,50	3,400	5,00	5,150	5,250	JPY
NLG	2,00	7,700	8,60	8,750	8,900	NLG
SEK	4,00	6,300	9,30	9,600	9,900	SEK
USD	3,50	4,000	4,80	5,000	5,200	USD

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

A szovjet maszekokban a remény

Az elvetélt augusztusi puccs után a Szovjetunió köztársaságaiban felgyorsultak és megerősödtek a privatizációs folyamatok, illetve törekvések. A piacgazdaság intézményi és szabályozási rendszerének szinte teljes hiánya ellenére gyorsan növekszik a kistulajdonosok, a részvényesek száma, s egyre több külföldi cég jut tulajdonhoz az országban.

Nem tévedés: a Szovjetunióban ma már háromezer kereskedelmi bank működik. Közülük mindössze 18 kapott jogosítványt a külkereskedelmi finanszírozására, külföldi banklevelezői kapcsolatok létesítésére és nemzetközi pénzügyi tranzakciók lebonyolítására. A gomba módra szaporodó kereskedelmi bankok döntő többségének tőkeereje gyenge, tevékenységük pedig elsősorban kölcsönök nyújtására és vegyes vállalatok finanszírozására korlátozódik. Számos bank fogad el betéteket 10–15 százalékos kamattal. A betéteket szinte azonnal ki is kölcsönzik, de az adósnak már 25–50 százalék kamatot kell fizetnie.

Magánlégítársaságok is

A bankszférában ma még többnyire az állam az úr, a termelési és a szolgáltatási ágazatokban azonban mind erőteljesebb a privatizáció. Kazahsztánban az elmúlt két hónapban 60 üzletet, moztit és építőipari vállalatot adtak magánkézbe, s a tervek szerint a köztársaságban mintegy ezer üzlet kerül majd magántulaj-

donba 1992 végéig. Örményországban a termőföld kétharmadát privatizálták, s ezzel az állami gazdaságok 80 százaléka megszűnt. Ukrajnában a jövő év elején 23 nagyvállalat kerül külföldi befektetők és a dolgozók tulajdonába. Az Orosz Föderáció a következő három évben az állami vagyon 30 százalékát szándékozik privatizálni.

A szó klasszikus értelmében ugyan nem nevezhető privatizálásnak, de igencsak hasonlít hozzá, amelynek révén a szovjet állami tulajdon egy része átkerül a köztársaságok tulajdonába. Belorusszia például tulajdonosa lett a területén fekvő hat nagyobb belföldi és az 50 millió dollárért épített vadonatúj minszki nemzetközi repülőtérnek, valamint 400 polgári repülőgépnél. A köztársaság légügyi minisztériuma hamarosan saját nemzetközi légítársaságot alapít, amely az Aeroflot egyik versenytársa lesz. Három köztársaságban pedig már magánlégítársaságok működnek. Több külföldi légítársaság tárgyal vegyes vállalatok létrehozásáról az egyes köztársaságokkal.

A szovjet hatóságok és a

vállalatok éles vitát folytatnak a vagyonértékelésről. Ennek gyakorlata és szabályozása még kialakulatlan annak ellenére, hogy a Szovjetuniót is ellepték a nyugati világ jól ismert vagyonértékelő és könyvvizsgáló cégei. A vállalatvezetők véleménye szerint a privatizálás bevételeiből legalább 80 százaléknak a vállalatnál kell maradnia, s a költségvetést csak 20 százalék illetné meg.

A Fiat a tervek szerint 30 százalékos tulajdonhoz jut a Volga-menti VAZ autógyárban, ahol a Ladákat készítik. Előrehaladott tárgyalások folynak svéd és japán cégekkel néhány szibériai vegyipari óriásvállalat eladásáról. Az uszty-ilimszki faipari és papíripari vállalatbirodalom ugyancsak átalakulás előtt áll. A cég 12 ezer dolgozója, egyetértve a vállalatvezetéssel, úgy döntött, hogy támogatja a kombinát átalakítását részvénytársasággá. Erre várhatóan 1992 közepén kerül sor. A részvények 25 százalékát az orosz köztársaság tulajdonában maradna, 30 százalékát a dolgozók kollektívája vásárolhatná meg, 30 százaléka a bel- és külföldi tőzsdékre

kerülne, 15 százalékát pedig a dolgozók egyénileg vásárolhatnák meg.

Tőkehiány sújt mindenkit

A kisvállalkozások és a dolgozói részvényvásárlások gyorsabb ütemű terjedésének a szabályozatlanság mellett az egyik legnagyobb akadálya a tőkehiány. A lakosságnak ugyanis csak egy kis hányada rendelkezik elég pénzzel ahhoz hogy vállalkozzék, üzletet vagy jelentősebb mennyiségű cég részvényt vásároljon. A bankok ugyancsak tőkehiánnyal küszködnek, s a növekvő infláció miatt nem szívesen kölcsönöznek hosszabb távra.

A gondok ellenére valóságos vállalkozási láz söpör végig a Szovjetunióban, szinte mindenki üzletelni akar kicsiben és nagyban. Ez azonban elsősorban ma még a külföldi vállalatok előjoga, amelyek mind több vegyes vállalatot alapítanak az országban és mind több cégben szereznek rész- vagy teljes tulajdont.

A Coca-Cola Kijevben épít nagy teljesítményű palackozóüzemet, a Sheraton és a Radisson az ország több nagy-

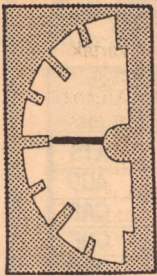
városában fogott szállodaépítésbe. Az amerikai Bomosco és az Atwood Richards cégek az egész országra kiterjedő nagy- és kiskereskedelmi hálózatokat, áruházláncokat létesítenek szovjet, illetve köztársasági partnerek bevonásával.

A Szovjetunió külföldi adósságai megközelítik a 70 milliárd dollárt, a bruttó nemzeti termék idén az előrejelzések szerint 11–13 százalékkal csökken, zuhan az energiahordozók kitermelése. Az ország jelentős élelmiszersegélyre szorul, az aranytartalékok nem érik el a 240 tonnát, a rubel napról napra veszít értékéből. Az égető gondok ellenére a társadalmat megcsapta a kapitalizmus szele, s abban reménykedik, hogy a vállalkozások gyarapodása, a magántulajdon, s nem utolsósorban a külföldi tőke talán még belátható időn belül átforgalmazhatja az államszövetség gazdaságát, s végre javulhat az ellátás és az életszínvonal.

GONDA
GYÖRGY

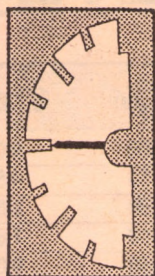

PÉNZÜGYEK

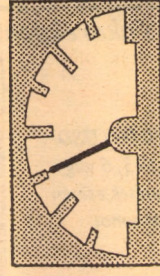
ZÜRICH

Visszaestek az árfolyamok, bár aktív üzletmenet kísérte a napot. A reggeli erős kezdés után a pénzügyi, de az ipari ágazatban is gyengülni kezdtek. A gyengébb árakat általában technikai jellegű korrekcióként értékelik szakemberek. A helyi index alig változott. 0 százalék

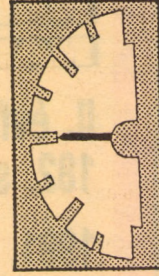
MILÁNÓ

A kedvező kezdés után az árak fokozatosan visszaestek, főleg, mert a vezető részvények, a Generali, a Pirelli és a Mediobanca papírok értéke is gyengült. A helyi index nem változott. 0 százalék

PÁRIZS

Általánosságban alacsonyabban zártak az árak, a csütörtöki erős nap után leült a piac. A kedvező amerikai inflációs adatok nyomán a helyi befektetők kivették egyes részvények nyereségét. A CAC index 5,33 ponttal gyengült. -0,4 százalék

MADRID

Erősödtek az árak, amint az alkalmi vétel-hajhászok beléptek a piacra. A kilenc havi nyereségkimutatások megnövelték az érdeklődést a közmű és olajipari papírok iránt. A helyi index alig mozdult. 0 százalék

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)
1991. november 15-én

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1425,00	1520,00	1210,00
BASF	1660,00	1820,00	1390,00
Bayer	2010,00	2060,00	1500,00
BMW	3430,00	4130,00	2550,00
Chrysler	144,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1535,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1640,00	1950,00	1380,00
IBM	1130,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	460,00	980,00	340,00
Mannesmann	1830,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	13000,00	13950,00	10950,00
Philips	217,00	231,00	124,00
Royal Dutch	941,00	1015,00	775,00
Siemens	4460,00	4720,00	3930,00
Sony	431,00	590,00	460,00
Unilever	1076,00	1089,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. november 15-én

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	35,00	41,00
100 dinár (YUD)	-	27,00
100 forint (HUF)	13,25	15,75
100 lei (ROL)	2,00	6,00
100 rubel (SUR)	10,00	32,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama

(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. nov. 18-án)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	259,20	280,80

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. november 18.

Részvények adatai		Üzletkötések								Ajánlatok				Utolsó forgalom		
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak					Vételi		Eladási		ár/db	időpont	
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db			
Agrimex											10	10 000	10	28 000	28 000	91.11.05.
Bonbon Hemingway															1 909	91.11.13.
Buda-flax Lenszövő															1 500	91.11.14.
Dunaholding	A	1	29 000	1	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000					28 500	91.11.15.
Fotex	A	5	89 430	440	204	202	203	202	204						206	91.11.15.
Ibusz	A	15	1 035 980	329	3 150	3 150	3 149	3 140	3 150						3 225	91.11.15.
Kontrax Irodatechnika															25 200	91.11.15.
Kontrax Telekom	1	1	241 500	10	24 150	24 150	24 150	24 150	24 150						24 095	91.11.15.
Konzumker	1	2	14 450	17	850	850	850	850	850						850	91.11.15.
Müszli															14 000	91.11.13.
Nitroil															18 214	91.11.13.
Novotrade	1	1	11 800	10	1 180	1 180	1 180	1 180	1 180						1 200	91.11.14.
Skála Coop	A	5	1 463 700	106	14 000	13 800	13 808	13 800	14 000						13 914	91.11.15.
Styl Ruhagyár	1	4	657 710	192	3 430	3 425	3 426	3 425	3 430						3 420	91.11.15.
Szövetkezeti Sörgyár	A	1	9 400	4	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350						2 400	91.11.15.
Sztráda Skála	A	1	106 200	6	17 700	17 700	17 700	17 700	17 700						17 500	91.11.15.
Terraholding															1 010	91.11.15.
Zalakerámia											30	1 600	40	1 700	1 600	91.11.08.

Határidős, opciós üzletkötések

Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opciós díj	Határidő
Fotex A	100 000	210 000	210	2 V	91.12.15.
Buda-flax Lenszövő A	100 000	145 000	1 450	100 E	91.12.31.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. november 15-én

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	4 ³ / ₄ -5	4 ⁷ / ₈ -5 ¹ / ₈	4 ⁷ / ₈ -5 ¹ / ₈	5-5 ¹ / ₄
DEM	8 ⁷ / ₈ -9 ¹ / ₈	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
CHF	7 ¹ / ₂ -7 ³ / ₄	7 ³ / ₄ -8	7 ³ / ₄ -8	7 ³ / ₄ -8
GBP	10 ¹ / ₄ -10 ¹ / ₂	10 ¹ / ₄ -10 ¹ / ₂	10-10 ¹ / ₄	10-10 ¹ / ₄
NLG	9 ¹ / ₈ -9 ¹ / ₄	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
FRF	9 ¹ / ₈ -9 ³ / ₈	9 ¹ / ₈ -9 ³ / ₈	9 ¹ / ₈ -9 ³ / ₈	9 ¹ / ₈ -9 ³ / ₈
LIT	10 ⁷ / ₈ -11 ¹ / ₄	11 ¹ / ₈ -11 ¹ / ₂	11 ¹ / ₈ -11 ¹ / ₂	11 ¹ / ₈ -11 ¹ / ₂
XEU	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈

UJ

Üzlet

NAPRÓL
NAPRA

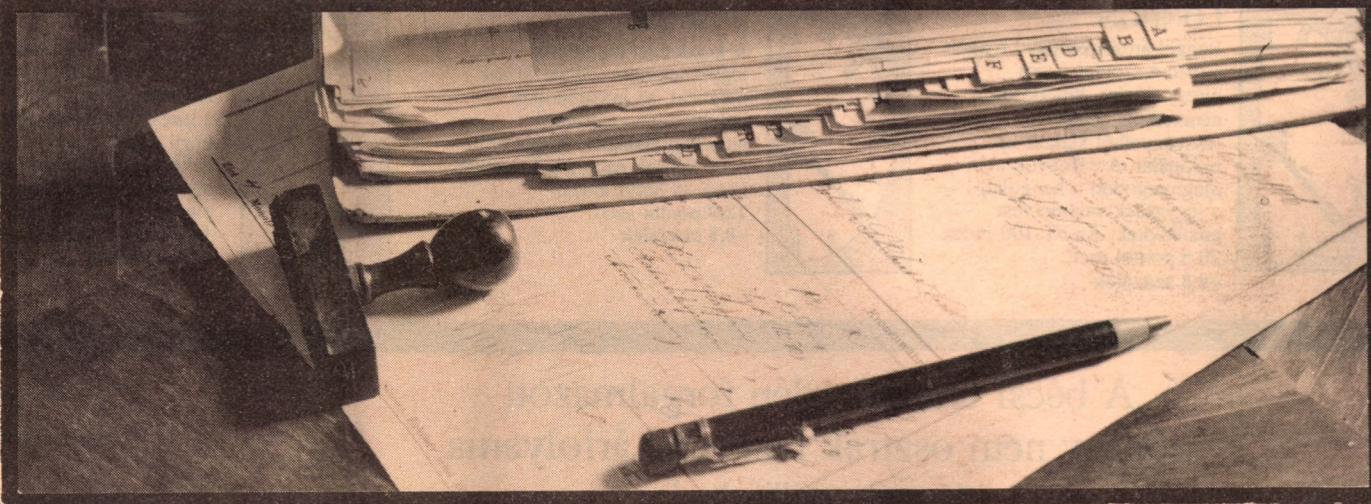
II. évfolyam
188. szám

1991.
nov. 29.

Ára: 29,10 Ft

A világ időjárása
a 13. oldalon

MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK RT.

Pontos információ → helyes döntések → felvirágzó gazdaság

Nincs vevő rájuk

Jól jövedelmeztek az ingatlanpiaci befektetések az elmúlt évtizedben a fejlett világ országaiban.

1990 óta azonban mindenki szabadulni akar az irodaházaktól, üzletközpontoktól.

A japánok különösen nagy veszteségeket könyvelnek el. Ebben a helyzetben a figyelem Kelet-Európa felé fordul.

FOTÓ: HADAS JÁNOS

A nyolcvanas évek második felében az ingatlan-biznisz még jól jövedelmező iparág volt szerte a világon. A kereslet meghaladta a kínálatot. Az irodaházak, az üzletközpontok bérleti díjai csillagászati magasságokat értek el. Aki csak tehetett, telket vásárolt és további hasznosításra építkezett.

Felvásárlási hullám

Az Amerikai Egyesült Államokban valóságos pánik tört ki öt-hat évvel ezelőtt, amikor az újságok szinte naponta adtak hírt arról, hogy az ország valamelyik patinás épülete részben vagy egészben japán tulajdonba került. Japán beruházók többségi tulajdon sze-

reztek többek között a New York-i Rockefeller Centerben, megvásárolták a Tiffany épületét, valamint az amerikai nagyvárosok több szállodáját. Tulajdonukba került az ABC televíziós társaság épülete, Los Angelesben pedig az irodaházak csaknem kétharmada.

A felvásárlási hullám a világ más fejlett országain is végigsöpört. 1986-ban a japán beruházók még csak négy-milliárd dollárt fordítottak külföldi ingatlanok vásárlására. 1987-ben 5,4, egy évvel később 8,6, 1989-ben pedig 14,1 milliárd dollárt fizettek ki telkekért és épületekért.

Veszteséges irodaházak

Tavaly azonban fordult a kocka, a korábbi töretlen növeke-

dést hanyatlás váltotta fel: 1991-ben a japán beruházók külföldön 11 milliárd dollárt fordítottak ingatlanvásárlásra. Viszont az ideai számla az előrejelzések szerint nem haladja majd meg a nyolcmilliárdot. New Yorkban, Los Angelesben, Chicagóban, Londonban, Frankfurtban, Sydneyben és a fejlett nyugati országok más üzleti központjaiban jelenleg 50-60 százalékos kihasználtsággal működnek az irodaházak. Szinte lehetetlen bérlőt találni a bevásárlóközpontok üzleteinek 30-40 százalékára.

A túlkínálat az ingatlanárak és a bérleti díjak jelentős csökkenéséhez vezetett. A félházzal működő iroda- és üzletközpontok többsége veszteséges. A tulajdonosok szeretnének megszabadulni tőlük, vevőt azonban igen nehéz találni. A még talpon maradt vállalatok a költségek csökkentése érdekében kiköltöznek a külső

kerületekbe, ahol kisebbek a bérleti díjak.

Az ipari országokban legalább az ezredfordulóig nincs szükség új kereskedelmi centrumok építésére. Hasonló a helyzet az öröklakások piacán is, amit szintén a túlkínálat jellemez.

Sok a kétes kinnlevőség

Ezúttal a japánok is hoppon maradtak. A kedvezőtlen külpiazi helyzet miatt mind kevesebbet fektetnek be idegen országokban, s újabban a hazai lehetőségeket kutatják. De tizenhat év óta először már Tokióban és Oszakában is zuhannak az ingatlanárak és a bérleti díjak.

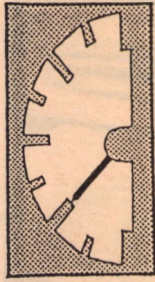
Súlyosbítja a helyzetet a japán pénzügyminisztérium korlátozó intézkedése. A kereskedelmi bankoknak korlátozniuk kell az ingatlanvásárlásra folyósítható kölcsönöket. Ennek többek között az az oka,

hogy az ingatlanvásárlásra adott hitelek egyre növekvő részét képtelenek visszafizetni az adósok. A Mitsubishi Bank például a közelmúltban jelentette be, hogy 250 millió dollárral támogatja a tulajdonában lévő Bank of Californiát, amelynek egyre duzzadnak kétes kinnlevőségei.

Meglehet, a kormányok még nem érzékelik az ingatlanpiaci recessziót. Mintha most reagálnának a néhány évvel ezelőtti boomra: korlátozzák a külföldiek tulajdon szerzési lehetőségeit. Ausztráliában például nemrégiben törvényt fogadtak el, amely meghatározza, hogy az öröklakások hány százaléka lehet külföldiek tulajdonában. Hasonló korlátozásokra készülnek több délkelet-ázsiai országban. Ebben a helyzetben a nyugat-európai, az amerikai és a japán beruházók mind nagyobb figyelmet fordítanak Kelet-Európára, ahol a jelek szerint most van ébredőben az ingatlanpiac.

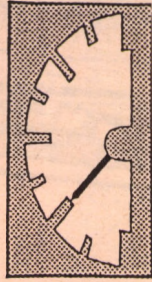
GONDA GYÖRGY

PÉNZÜGYEK

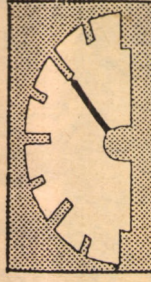
LONDON

Reggel árcsökkenéssel reagált a piac a szovjet puccs híresztelésére, különösen nemzetközi cégek részvényeiből alakult ki túlkínálat. A cáfolatok után megnyugodott a hangulat, a jegyzések valamelyest emelkedtek. Az FT-100 index 20,5 pontot esett. -0,8 százalékos

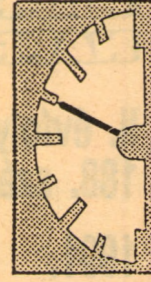
ZÜRICH

A kezdetben magasabb jegyzések nem tudták tartani magukat, az intézményes befektetők a csütörtöki amerikai Háladási Napja előtt nem akartak nagyobb üzleteket kötni. A helyi index 12,9 pontot esett. -0,8 százalékos

MILÁNÓ

Élénk kereskedést követően erősen megugrottak az árak. A tőzsdét végül az a híresztelés bénította meg, hogy a pénzügyi nehézségekkel küzdő brókerek esetleg lefekezhetik a pénteki piacot. A helyi index 14 pontot emelkedett. +1,6 százalékos

AMSZTERDAM

Mérsékelt üzletmenetű nap után megszilárdultak az árak. A beruházók örültek az amerikai gazdaságról kapott friss adatoknak, mert erősítik a dollárt. A papírok között egyébként több volt az értékesítő, mint nyelő. A CBS index 1,9 ponttal emelkedett. +1 százalékos

A bécsi értéktőzsdén forgalmazott néhány nem osztrák részvény árfolyama

(osztrák schillingben)
1991. november 27-én

Részvény neve	Árfolyam	1991	
		csúcspont	mélypont
AEG	1440,00	1520,00	1210,00
BASF	1605,00	1820,00	1390,00
Bayer	1959,00	2060,00	1500,00
BMW	3335,00	4130,00	2550,00
Chrysler	133,00	185,00	115,00
Conti Gummi	1510,00	1770,00	1280,00
Hoechst	1605,00	1950,00	1380,00
IBM	1095,00	1440,00	1135,00
IBUSZ	430,00	980,00	340,00
Mannesmann	1750,00	2100,00	1600,00
Nestlé tulajdonosi részvény	12450,00	13950,00	10950,00
Philips	205,00	231,00	124,00
Royal Dutch	899,00	1015,00	775,00
Siemens	4345,00	4720,00	3930,00
Sony	390,00	590,00	390,00
Unilever	1048,00	1089,00	887,00

Az Erste Österreichische Spar-Casse Bank nem hivatalos árfolyamai (Bécs, schilling)

1991. november 27-én

Devizanem	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	34,50	40,50
100 dinár (YUD)	-	22,00
100 forint (HUF)	12,25	14,75
100 lei (ROL)	2,00	6,00
100 rubel (SUR)	10,00	32,00

A cseh korona nem hivatalos árfolyama

(A Budapest Bank közlése alapján, 1991. nov. 28-án)

	Vétel	Eladás
100 korona (CSK)	249,60	270,40

A Budapesti Értéktőzsde forgalma

1991. november 28.

Részvények adatai		Üzletkötések								Ajánlatok				Utolsó forgalom		
Részvény neve	Sorozat	Azonnali			Árak					Vételi		Eladási		ár/db	időpont	
		kötések száma	árf. érték Ft	db	nyitó	záró	átlag	minimum	maximum	darab	ár/db	darab	ár/db			
Agrimex											2	18 000	3	20 500	20 000	91.11.27.
Bonbon Hemingway	1	3	28 800	15	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920					1 920	91.11.25.	
Buda-flax Lenszövő	A	2	29 500	20	1 480	1 470	1 475	1 470	1 480					1 465	91.11.27.	
Dunaholding	A	2	555 000	20	27 500	28 000	27 750	27 500	28 000					27 500	91.11.27.	
Fotex	A	9	451 440	2 280	198	198	198	198	198					199	91.11.27.	
Ibusz	A	2	75 850	25	2 970	3 050	3 034	2 970	3 050					2 950	91.11.27.	
Kontrax Irodatechnika	1	5	1 274 750	50	25 450	25 500	25 495	25 450	25 500					25 336	91.11.27.	
Kontrax Telekom	1	8	3 940 800	161	24 450	24 500	24 477	24 450	24 500					24 351	91.11.27.	
Konzumker	1	7	917 000	1 310	700	700	700	700	700					701	91.11.27.	
Müsi	A	1	14 200	1	14 200	14 200	14 200	14 200	14 200					14 125	91.11.21.	
Nitroil														18 000	91.11.22.	
Novotrade														1 200	91.11.20.	
Skála Coop	A	3	225 000	18	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500					12 617	91.11.27.	
Styl Ruhagyár	1	6	2 260 500	685	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300					3 376	91.11.27.	
Szövetkezeti Sörgyár	A	2	16 200	7	2 320	2 300	2 314	2 300	2 320					2 350	91.11.21.	
Sztráda Skála	A	6	344 100	19	18 000	18 200	18 111	18 000	18 200					18 000	91.11.27.	
Terraholding	1	2	5 820	6	970	970	970	970	970					1 008	91.11.25.	
Zalakerámia	1	2	256 400	152	1 680	1 700	1 687	1 680	1 700					1 650	91.11.27.	

Határidős, opciós üzletkötések

Részvény neve	Névérték	Árfolyam érték	Ár	Opciós díj	Határidő
Kontrax Irodatechnika 1	100 000	270 000	27 000	150 V	92.03.15.
Skála Coop A	100 000	200 000	20 000	800 V	92.07.31.

Euro-pénzpiaci bankközi kamatlábak néhány fontos devizában

1991. november 27-én

Devizanem	1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
USD	4 ⁵ / ₈ -4 ⁷ / ₈	4 ³ / ₄ -5	4 ³ / ₄ -5	4 ⁷ / ₈ -5 ¹ / ₈
DEM	9-9 ¹ / ₄	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
CHF	7 ⁵ / ₈ -7 ⁷ / ₈	8-8 ¹ / ₄	7 ⁷ / ₈ -8 ¹ / ₈	7 ³ / ₄ -8
GBP	10 ³ / ₈ -10 ⁵ / ₈	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄	10 ¹ / ₂ -10 ³ / ₄
NLG	9 ¹ / ₈ -9 ³ / ₈	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂	9 ¹ / ₄ -9 ¹ / ₂
FRF	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ⁵ / ₈ -9 ⁷ / ₈	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄	9 ¹ / ₂ -9 ³ / ₄
LIT	12 ¹ / ₈ -12 ¹ / ₂	11 ³ / ₄ -12 ¹ / ₈	11 ¹ / ₂ -11 ⁷ / ₈	11 ³ / ₈ -11 ³ / ₄
XEU	10-10 ¹ / ₄	10-10 ¹ / ₄	10-10 ¹ / ₄	9 ⁷ / ₈ -10 ¹ / ₈